

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Obzorje se čisti

V evropski politiki se opaža zadnje dni preobrat, ki utegne dobiti zgodovinski pomen, če državni izpolnijo do-
bršen del najnovejših obljub. Ako bi za-
pisali, da je naša celina na važnem raz-
potju, ne bi povedali nič novega, saj je
na razpotju že dolgo. Toda s politiko, ki
jo označuje sedanja diplomatska akcija
za vzhodni pakt, prehajajo velike drža-
ve zopet k evropski politiki, kakor jo je
doslej vodila izmed veselil samo Fran-
cija. Ideologija nove evropske politike
nima nič skupnega s povojnimi progra-
mi te vrste, zlasti še ne s panevropsko
utopijo, ki jo je povsem resno zastopal
še pokojni Briand. Zdi se, da so te ne-
davnje ideje nekje v daljni preteklosti.
Današnja evropska politika je mnogo
skromnejša in znatno bolj upošteva se-
bičnost posameznih narodov nego velike
skupne evropske interese. Po nevarnih
mesecih, ki so tik za nami, pa je dovolj
že to, da se začenja sebičnost posamez-
nih narodov kanalizirati po nekaj ožjih
skupnih interesih. Predvsem je važno
to, da skuša diplomacija solidneje pod-
zidati razmajano stavbo evropskega mi-
ru.

Nihče ne dvomi, da je Barthoujev
obisk Londona razčistil situacijo v toli-
ki meri, da moramo biti kar zadovoljni,
če presojamo dejanske razmere stvarno
in hladno. Že dolgo ni noben angleški
državnik govoril tako jasno in toliko
v interesu velikega dela kontinentalne
Evrope, kakor je govoril v britanskem
parlamentu sir John Simon. Obzorje se
čisti tudi nad Veliko Britanijo. Še do
nedavnega so se angleški politiki tako
bali javnega mnenja, ki je po pretežni
večini odklanjalo idejo britanske inter-
vencije v zadevah, ki se neposredno ne
tičejo največjega evropskega otoka, da
se niso upali pogledati in obraz očitnim
dejstvom. Dogodki 30. junija v Nemčiji
so vplivali na angleško javnost kakor
nenaden hladni poliv. Hitler je zopet ne-
hote in nevede prispeval k pacifikaciji
Evrope. Velika Britanija je obrnila ja-
dra in po dolgem času pokazala karte.
Spomnila se je, da je obramba njenega
otočja trši oreh nego se misli in da pri
tem potrebuje Francijo. Nemški apetit
po kolonijah je na mah vzmernil al-
bionsko srce. Skratka: položaj se je v
Veliki Britaniji presunil na nov tir. Kaj
to pomeni, se že očitno kaže po Evropi.
Nihče ne dvomi, da bi bila v sedanji
razmerah nova evropska vojna nemogo-
ča, če bi Velika Britanija odločno pod-
prla Francijo. Ko bi bila Anglija 1. 1914
jasneje pokazala svoje karte in odkrila
daljnosežnost entente cordiale, bi na
Dunaju in v Berlinu drugače presojali
vojne vidike. Zelo verjetno je, da bi
imela svetovna vojna drug datum.

Druga važna sprememba je aktivna
vloga Rusije v evropski politiki. Naj
mislimo o nji kar hočemo, dejstvo je,
da moč te države obsega šestino sveta,
zato se mora v politiki evropskih držav
tako občutiti njen prisrčen na to ali
ono mednarodno politično stališče. Te-
nejša zveza med Francijo in Rusijo je
nujno ustvarila nov položaj, politično
ravnovesje se je premaknilo, Velika
Britanija je bila prisiljena k živahnejši
diplomatski akciji za kontinentalne in-
terese, vse se je zganilo in gre naprej.

Tretje dejstvo okrog vzhodnega pak-
ta je najnovejši moralni poraz revizio-
nistov. Italija se je nenadno izjavila za
politiko regionalnih paktov, ki ni nič
drugače nego zidanje novih stebrov
evropskega mira. Politični trabanti Italije
ne bodo mogli dolgo toliči po svojem
revizionističnem bobnu. Ne ideološki pa-
cifizem, marveč občutek ogroženosti je
znova alarmiral narode in podžgalo
tam, kjer so po razorožitveni konferen-
ci ostala pusta pepelišča. Ni časa in ne
razpoloženja za revizionistične načrte.
V tem pogledu se letošnji julij znatno
razločuje od lanskega. Prihaja vsaj ne-
koliko iztrenjenjaja: Ni mogoče biti zo-
per vojno, obenem pa trgati ozemlje, ki
sodi pod tujo suvereniteto. Neki ma-
džarski državnik je nedavno napravil
primero, češ, da si je Evropa na mirov-
ni konferenci napačno zapela gumbe na
telovniku in da jih mora zdaj znova od-
peti, če hoče imeti telovnik v redu. Po-
zabil je, da vsak gumbe varuje tisoče to-
pov, in kdo more jamčiti, da bi jih bila
kdaj pozneje zopet pravilno zapela?

Vzhodni Locarno je, kakor vse kaže,
na poti. Zapadni in vzhodni Locarno
utegneta zajamčiti Evropi nekoliko
daljše razdobje miru, ki ga kar kravro
potrebuje za svoje gospodarsko ozdrav-
ljenje. V tem hipu je položaj pač še pre-
malo jasan, da bi vzbujal rožnate upe.
Toda na delu je nekoliko več miroljub-
nih sil nego jih je bilo še pred meseci.
Dr. Beneš je pred nekaj dnevi zagovar-
jal optimizem in potolžil svet, češ, da
smo že prebredli nevarno ozono. Ni pa
treba pozabiti, da so negativne sile še
močne in da se države, ki žive od po-
litičnih spletk, ne bodo dolgo zadovoljile
s politiko odprtih kart.

Večji uspeh vzhodnega pakta zavisi
predvsem od Nemčije in Poljske. Od
Nemčije pričakuje ostala Evropa jasno
besedo glede miru. In ne le besedo —
vendarle smo prišli že dalje od besed —
pričakuje dejanja in obvez. Poljska zu-
nanja politika je še vedno podobna
sfingi. Zdi se, da je nenadni aranžman

ODGOVORNOST NEMČIJE

V pričakovanju odgovora nemške vlade, da naj se tudi Nemčija pridruži vzhodnemu Locarnu

Pariz, 18. julija. AA. Po trditvah dopis-
nikov velikih pariških listov vse kaže, da
so nemški uradni krogi in nemški listi
zmeraj neprijateljsko razpoloženi nasproti
paktom o vzajemni pomoči, ki jih predlaga
Francija. Pričakuje pa se, da bo nem-
ška vlada v najkrajšem času zavzela svoje
definitivno stališče proti Barthoujevemu
predlogu. V ostalem naglašajo nemški li-
sti, da je bodočnost vzhodnega Lo-
carna kompromitirana tudi zato, ker je
poljska vlada zavzela o tem vprašanju po-
dobno stališče kakor Nemčija. Poljski zu-
nanji minister je imel v soboto sestanek s
francoskim poslanikom v Varšavi Laro-
chom in mu je pri tej priliki izjavil, da
se Poljska ne strinja z načrtom vzhodnega
Locarna.

Nemški listi izražajo dalje nado, da bo
Anglija izpremenila svoje dosedanje za-
držanje do vzhodnega Locarna in pre-
klicala obljube, ki sta jih dala britanska
državnik Baldwin in sir Simon francoske-
mu zunanjemu ministru Barthouju, ko se
je mudil v Londonu.

Zbližanje Francije in Italije

Rim, 18. julija. n. V zvezi s posveto-
vanjem, ki ga je imel francoski poslanik v
Rimu de Chambrun z Mussolinijem, za-
trjujejo v poučenih krogih, da so pogaja-
nja za zblizanje Francije in Italije že v pol-
nem teku in da je mogel Chambrun že
razpravljati z italijansko vlado o docela
konkretnih predlogih glede režima, ki bi
ga priznala Francija italijanskim kolonistom
v Tunisu. Čim bo v teh in še nekaterih
drugih kolonialnih vprašanjih prišlo do
spora, ki bo zadovoljeval ob strani,
se bo moglo takoj pričeti s proučeva-
njem sredozemskega varnostnega pakta.

V italijanskih krogih zatrjujejo, da so po-
gajanja v tem pogledu že zelo daleč pri-
spela in so prepričani, da bo v najkrajšem
času prišlo do sporazuma. V zvezi s temi
pogajanja je sredi odpotoval v Berlin ita-
lijanski poslanik Cerutti, ki se je več dni
mudil v Rimu in je imel z Mussolinijem
dolge konference. Cerutti bo pojasnil nem-
škemu zunanjemu ministru Neurathu stališ-
če Italije do vzhodnega pakta. »Teve-
re« obširno komentira nemško zunanjo po-
litiko in piše med drugim, da so v Nemčiji
morda mislili, da bo Italija, ki je sicer na-
sprotnica francoskih blokov, sama osnova-
la poseben blok z Nemčijo proti Franciji.
Če so Nemci mislili tako, potem so seveda
doživeli poleg vseh drugih še to razoča-
ranje.

Poset Barthouja v Rimu odgođen do jeseni

Rim, 18. julija. n. Kakor se govori v tu-
kajšnjih diplomatskih krogih, bo poset
francoskega zunanjega ministra Barthouja,
ki je bil prvotno določen za prve dni avgus-
ta, odgođen do jeseni. Barthou bo posetil
Rim, obenem s češkoslovaškim zunanjim
ministrom dr. Benešem najbrže meseca
septembra.

Nobenih koncesij

Pariz, 18. julija. AA. Havas poroča:
»Petit Parisien« piše: Zunanji minister Bar-
thou je v svojem pomembnem govoru v
nedeljo dejal, da Francija nima sprejeti
več pogojev, kakor jih postavljajo drugim.
Barthou je k temu dodal: Rekel sem Nem-
čiji, da je treba napraviti konec z njeno ab-
stinenčno politiko, ki je polna nevarnosti
za ves svet, ker moramo vsi nositi svoje
odgovornosti. Odgovor je jaseen. Nikakih

pogojev s strani Nemčije! Nikakoga dovo-
ljenja za novo oboroževanje Nemčije, pre-
den Berlin ne pristopi k vzhodnemu paktu.
Zastran francoskih namer ni tedaj možno
nikako dvomiti. Ali je pa takšno dvomiti
možno s strani Velike Britanije? Dejstvo,
da niti Baldwin, niti John Simon, niti Eden
niso načeli tega vprašanja, kakor je dobro
poudaril Barthou, dokazuje, da je v tej
točki London istega mnenja kakor Pariz.
Soglasje med obema vladama je popolno.
Danes smemo reči, da je bil stavek Johna
Simona, ki ga hočejo danes eksploatirati,
hoteč tako umetno ustvariti francosko-
britansko nesoglasje, in ki ga je doslovno
ponovljal poslanik Eric Phipps nemškemu zu-
nanjemu ministru Neurathu, sestavljen spo-
razumno med Barthoujem in Johnom Si-
monom.

Nemčija popušča?

Berlin, 18. julija. n. Inozemskim novinar-
jem je bila danes v zunanjem ministrstvu
podana izjava, po kateri Nemčija dosedaj
ni niti sprejela, niti odklonila predlogov
glede vzhodnega varnostnega pakta. Nem-
čija vse te predloge sedaj še proučuje. Do-
sedanje proučevanje je ugotovilo že mnogo
stvari, katerim mora Nemčija ugovarjati.
Po mnenju nemških vladnih krogov An-
glija nima prav, če misli, da vzhodni var-
nostni pakt ne bo vplival na zapadni locar-
nski pakt. Nemčija bi s podpisom tega pak-
ta prevzela obveznosti, na katere poprej
nihče ni mislil, naimanj pa pri podpisu
locarnskega pakta. Veliko skrb vzbuja tu-
di veliko število podpisnikov vzhodnega
pakta. Po mnenju nemških krogov so kon-
flikti med podpisniki samimi dokaj verjet-
ni in zato mora biti Nemčija glede na svo-

jo zemljepisno lego še prav posebno pre-
vidna. Nemčija je v sredini med vzhodom
in zapadom in mora računati s tem, da bi
lahko postala nekega dne ozemlje, preko
katerega bi šle razne vojske.

Pariz, 18. julija. d. Kakor poroča »Temp-
s« iz Berlina, se je nemška vlada po inter-
venciji angleškega poslanika zaradi vzhodnega
pakta informirala v Londonu glede vzhod-
nega pakta in položaja razorožitvene kon-
ference. Nadalje namerava Nemčija vno-
vič poslati v Pariz Ribbentropa, da obno-
vi razgovore z Barthoujem. V poučenih
francoskih krogih označujejo izpremembo
stališča nemškega tiska o vprašanju vzhod-
nega pakta, ki piše sedaj nekoliko bolj ob-
jektivno, kot razmeroma ugodno znamenje,
pri čemer pa poudarjajo, da razorožitveno
vprašanje ne more biti povod za sedanja
pogajanja, marveč se more obravnavati še-
le po zaključitvi vzhodnega pakta.

Direkten odgovor Franciji?

London, 18. julija. AA. V tukajšnjih
krogih mislijo, da nemška vlada svojega
odgovora na povabilo, da naj se tudi Nem-
čija pridruži vzhodnemu paktu, ne bo po-
slala v London, temveč neposredno fran-
coski vladi.

Stališče baltičskih držav

Varšava, 18. julija. wk. Potovanje poli-
skega zunanjega ministra polkovnika Be-
cka v baltičske obrobne države v začetku
prihodnjega tedna je v neposredni zvezi z
razpravami o mednarodnih pogodbah. Beck
ne bo obiskal samo estonske prestolnice
Revala, temveč bo na povabilo litovske
vlade odšel tudi v Rigo. Vlade v Varšavi,
Rigi in Revalu hočejo zavzeti do franco-
skega predloga o vzhodni varnostni pogodi
bi sporazumno stališče, ki naj dokaže njo-
vno enotno fronto nasproti zapadnim si-
lam. Vse tri vlade niso kategorično odklo-
nile Barthoujevega načrta, temveč so dale
več ali manj razumeti, da grede zveze s
Sovjetsko unijo, ki jih vsebuje ta načrt,
predaleč in se jim zdijo zato potrebne go-
tovo spremembe.

Sovjetski poslanik pri Masaryku

Vzpostavitev diplomatskih odnosov med češkoslo-
vaško in Sovjetsko unijo

Praga, 18. julija. g. Opoldne je bil po-
slnik Sovjetske unije Sergej Aleksan-
drovski v nastopni avdijenci pri predsed-
niku republike Masaryku na gradu Lanvin.
V delovni sobi predsednika je pričaku-
val gosta zunanji minister dr. Beneš. Po-
slnik Aleksandrovič je imel na pred-
sednika Masaryka pogovor, v katerem je
med drugim izjavil:

V svoji mednarodni politiki je Sovjet-
ska unija vedno skušala ustvariti prija-
teljske odnose z vsemi državami. So-
vjetska unija bo tudi v bodoče smatrala
za svojo glavno nalogo. Vodila bo tu-
di nadalje neutrudljivo borbo za mir in
za pravo vsakega naroda do samoodločbe.
Boj češkoslovaškega naroda so narodi
Sovjetske unije stalno spremljali z intere-
som in simpatijami. Odločna mirovna
politika za sodelovanje narodov, ki jo
vodi češkoslovaška vlada, goji želje in
stremeljenja obeh naših držav ter daje mo-
žnost za skupno prijateljsko sodelovanje
in ohranitev splošnega miru. Z vsemi sila-

mi se bomo tudi v bodoče trudili, da bi po-
stali odnosi med našima državama čim
boljši in tesnejši.

Predsednik Masaryk je odgovoril posla-
niku med drugim:

Borba za mir in za njegovo ohranitev, ki
io vodimo, bo gotovo eden glavnih ciljev
obeh naših držav. Stremeli bomo za tem,
da se bodo naši interesi v bodoče vedno
bolj zblizili in lahko se reče, da bo naša
glavna naloga, doseči prijateljsko sode-
lovanje in ohraniti splošen mir, ki je za člo-
veštvo v današnji politični zmedbi tako po-
treben. Podrobni spored našega vsakdanjega
sodelovanja na polju medsebojnih po-
litičnih, gospodarskih in kulturnih odno-
sajev nam enostavno nelagaja tradicija in
medsebojne simpatije, ki jih gojijo me-
dsebojno narodi obeh držav. Tako lahko
rčunamo s tem, da boste pri izvrševanju
tega dela lahko jemali v poštev vedno pri-
pravljenost lojalno in prijateljsko podporo
naše vlade in moje oseba.

Dve fronti v Franciji

V francoski notranji politiki se pripravlja važen pre-
okret: formiranje dveh velikih političnih taborov

Pariz, 18. julija. d. Pariški listi so so-
glasno mnenja, da so francoski komunisti
prišli svojo novo politiko enotne fronte s
socialisti na odredbo iz Moskve. Po mnenju
Moskve se je težko pogajati z evropskimi
vladami, če povzročajo istočasno komunisti
v glavnih evropskih mestih vsak teden pu-
lične demonstracije. Vzhodni pakt zahteva
nekoliko razumevanja za zapadno miselnost
in zato je bil pred zunanje-političnim pak-
tom sklenjen notranje-politični s francoski-
mi socialisti, ki bo bržkone imel za posled-
ico še dalekosežne izpremembe v notranji
politični konstelaciji. Tako piše »Temps-
«: Približuje se čas, v katerem si bosta stala
v Franciji nasproti samo dva velika politič-
na tabora. Marksistična fronta je toliko ka-
kor vzpostavljena, sedaj pa mora priti še
do meščanske fronte. Med obema skušajo
neosocialisti najti podlago za nacionalno

republikansko obnovo z zbiranjem organi-
zacij protibojnikov ter strokovnih orga-
nizacij, ki stoje pod socialističnim vplivom.
Ta poizkus se je sicer 8. julija ponesečil,
vendar pa bi mogla priključitev skupine so-
cialističnih disidentov znatno izpremeniti
položaj, ker se nagibajo tudi strokovne
organizacije, ki so proti enotni fronti s ko-
munisti, na stran neosocialistov, kamor jih
sili Blumova politika enotne fronte.

Tudi radikalni socialisti se čutiljo pri-
stojne pripraviti politično obnovo, o kate-
ri pa bo sklepal vsakekoro šele prihodnji
kongres stranke 25. oktobra v Nanteu, ki
bo neposredno po okrožnih volitvah. Radika-
lni socialisti bodo na pritisk mlajših
strankinih elementov, ki v Clermont-Fer-
randu niso sledili Cadenetu, temveč so
ostali v stranki, ker upajo, da bodo mogli
v Nanteu vreči Herriota, izpremeniti svojo
amer. Tudi mladi radikali se očitno na-
gibajo k stremeljenjem neosocialistov. Nihče
več ne veruje, da bo zmagala v Nanteu
Herriotova politika premirja. S tem pa bi
se pričele tudi nove težkoče za Doumer-
gueja samsa. V notranji politiki Francije
napovedujejo zato za jesen razpust parla-
menta, nove volitve, državno reformo, itd.
Tudi v Posaerju je že vzpostavljena enot-
na fronta komunistov in socialistov in pri-
rejata obe stranki glede na plebsit, ki bo
meseca januarja, svoje ehode že skupaj.

Kralj Fuad poseti Atene

Kairo, 18. julija. AA. Uradno poroča,
da bo kralj Fuad 10. oktobra odpotoval v
Atene.

Kritje nemške marke

Berlin, 18. julija. AA. V drugem tednu
julija je po izkazu nemške državne banke
skupno kritje marke naraslo za 0.8 milio-
na mark. Zlato kritje je naraslo na 72 mi-
lijono mark, kritje v devizah je pa padlo
za 1.2 milijona mark in znaša 5.6 milijona
mark.

Usodne poplave na Poljskem

Cele pokrajine odrezane od prometa — Nad sto smrtnih
žrtev — Ogrožena so tudi mnoga mesta južne Poljske

Varšava, 18. julija. V Galiciji dirjajo ve-
like poplave. Zaradi trajnega deževja so
prestopile bregove reke Raba, Sola, Jasi-
olka, Uszwica in druge. Mnogostevilni hu-
dourniki v Karpatih in Tatris so se izpre-
menili v deroče reke. Po dosedanjih ve-
steh so samo v okrajih Nowy Sonez in
Brzesko zahtevale poplave 60 smrtnih žr-
tev. Boje se da bo število smrtnih žrtev
še mnogo večje. Usoda prebivalstva mno-
gih vasi Male Poljske, ki so odrezane od
zunanje sveta, je neznana. V Nowem
Sonezu sta se porušili dve veliki stano-
vanski hiši. V Czolstynu je Dunajec od-
plaval štiri stanovalske hiše. Poplave so
prizadele tudi mnoge pokrajine Iwovskega
vojvodstva. Reka San je prestopila brego-
ve. Posebno nevaren je položaj v okrajih
Stanislaw in Rzesov. Med Krakovom in
Lvovom je železniški promet prekinjen
ter je voda odplavila pri Biadolnih velik
železniški most. V mnoge kraje so morala
vnesti prebivalstvo živila vojska letala.
Zaradi velikega deževja so nastali pone-
kod tudi zemeljski plazovi. Tako je v Ta-
nowu zasul del železniške postaje.

Zdravilišči Zakopane in Krynica sta še
vedno odrezani od prometa. V napolnjenih
zdraviliščih obstaja velika panika, ker ne
morejo dobiti nobene zveze z zunanjim svetom.
Razen šestih železniških prog so usta-
vile obrat tudi mnoge avtobusne zveze,
ki so opravljale večji del osebnega pro-
meta.

Nad sto smrtnih žrtev

Varšava, 18. julija. d. Poplave na južnem
Poljskem, katerih nevarnost so sprva
znatno podcenjevali, so se razvile v eno
največjih vremenskih katastrof, ki so kdaj
prizadele karpatske predgorje. Tri dni tra-
jajoči neprestani hudi nalivi so poplavlili
nič manj kakor 15.000 kv. km zemlje
in v valovih je izgubilo življenje najmanj
100 ljudi, med njimi največ otrok. Vseka-
r je gotovo, da se bo to število še po-
večalo. Voda še vedno narašča, ker dežev-
je še ni prenehalo. Točni podatki o veliko-
sti poplavi in številu žrtev doslej še niso
mogoči, ker iz mnogih krajev ni še nobenih
vesti. S prizadetim ozemljem je prekinjen
železniški, telefonski in brozjavni promet.
Voda je porušila mnoge ceste, izpodkopala
železniške nasipe in podrla najmanj 40 že-

Reke še vedno naraščajo

Varšava, 18. julija. n. Reke zaradi de-
ževja še vedno naraščajo in zalivajo vedno
večje ozemlje. S silno brzino derajo vode
po mnogostevilnih gorskih potokih v doline
in rušijo vse, kar se jim postavlja v
bran. Po dosedanjih ugotovitvah je poplav-
ljenih že nad 20.000 kvadratnih kilometrov.
Doselej so ugotovili 120 smrtnih žrtev, toda
število je gotovo še mnogo večje, ker so
celi okraj odrezani od sveta. Škoda je
ogromna. Vsa setev v poplavljenem področju
je uničena, voda pa je porušila tudi mno-
go hiš in nešteto mostov. V sedmih večjih
mestih je voda vdrila tudi v električne ce-
ntrale, tako da so ta mesta ne samo docela
odrezana od ostalega sveta, marveč tudi v
popolni temi. Katastrofa grozi celo že Kra-
kovu in Premyslu. V Kowem Sanezu so
imeli doslej 40 smrtnih žrtev. Poginilo je
tudi več tisoč glav živine. Prebivalstvo je
obupano. Ponekod vlada že pomanjkanje
živil, ki jih sedaj dovažajo vojaštvo, ki bo
tudi organiziralo prehrano za poplavljeni
kraje.

V okraju Tarnowu je voda podrla vse
varnostne nasipe in poplavlja zopet večje
število krajev.

Tudi petrolejski izviri preplavljeni

Katovice, 18. julija. wk. Vistla narašča
za 20 cm vsako uro. Prebivalstvo je veči-
noma izpraznilo ogrožene kraje. Raba, ma-
li pritok Viste, je dosegel širino pol km.
Tudi v Zakopani še vedno dežuje in je po-
ložaj zmerom resnejši. Zvezo s Krakovom
vzdržujejo preko Bielca, kjer je direktna
proga ogrožena. V Zakopanih je začelo pri-
manjkovati živeža. Trajno deževje je po-
vročilo velika opustošenja tudi v vzhodni
Poljski. V okolici Drobobycza so skoraj vse
reke prestopile bregove in zalile tudi ozem-
lje, kjer se pridobiva nafta.

Angleško-turški incident

Koncentracija angleškega brodovja pri Samosu zaradi
napada turške obalne straže na angleške oficirje

London, 18. julija. d. Turški poslanik je
pretekli torek sporočil v zunanjem ministr-
stvu obžalovanje svoje vlade zaradi dogo-
dka pri otoku Samosu, v katerem je bil ne-
ki oficir angleške križarke »Devonshire«
ubit, drugi pa ranjen. Poslanik je izjavil,
da so vojaki turške obalne straže, ki so
streljali na oficirje, nedolžni, ker so jih
smatrali za tihotape, zlasti še, ker niso bili
v uniformah, pač pa v kopalnih oblekah in
se na poziv niso hoteli ustaviti.

V vodovje otoka Samosa je priplulo 8
angleških vojni ladji, med njimi ena kri-
žarka in sedem rušilcev. Istočasno je pri-
spela v atensko pristanišče matična ladja
za letala »Furious« v spremstvu rušilca.

Carigrad, 18. julija. AA. V poučenih tur-
ških krogih trdijo, da je britanska vlada
zahtevala od turške, naj dovoli britanskim
pomorskim oblastem vse potrebne ugodno-
sti, da skupno s turškimi doženejo točno
okoliščine, v katerih je našel smrt častnik
Robinson z britanske križarke »Devonshi-
re«. Anglija je prav tako zahtevala po svo-
jem diplomatskem zastopniku v Carigradu
vse potrebne olajšave, da dobi truplo čast-
nika Robinsona, ki ga morajo turške obla-
sti izročiti britanskim pomorskim oblast-
vom.

Malta, 18. julija wk. Vrhovni poveljnik
sredozemske mornarice admiral Fisher je
prispeal na bojni ladji »King Elisabeth« na
Samos.

Novosadska vremenska napoved za čet
tek: Prevladovalo bo oblačno in deževn
vreme. Možne krajevne nevihte

**Zobni kamen zlo je in gorje
s Kalodontom le ohraniš si zobe!**

SARGOV

KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Naši kraji in ljudje

Po 20 letih

se vrača v domovino gospodar, proglašen za mrtvega

Gospa Mici Vidmarjeva †

Litija, 18. julija
Ves kresniški okoliš govori o neobičajni prigodi v Verneku. To je prijazna vasica, ki leži nasproti kresniški železniški postaji. Dogodek je nov dokaz, da je svetovna vojna ustvarila mnogo takih romanov in tragedij, ki se šele danes bližajo svojemu končnemu razpletu.

K posvetniku in strojarskemu mojstru Antonu Babniku je prišel bivši vojni ujetnik Lovre Ostilničar, doma iz St. Jurja ob Taboru v Savinjski dolini. Prišel je tjakaj sporočiti, da se bo v kratkem vrnil v domovino Anton Pregelj, bivši mož sedanje Babnikove žene.

Na fronti v Galiciji
Pregelj Tone je moral takoj leta 1914. v vojsko in je bil kmalu poslan na rusko fronto. Doma je na lepem posestvu zapustil ženo in tri otročičke. Kakor so sporočila avstrijska vojska oblastva je Toneta v nekem boju zadel krogla, nato so ga proglasili za pogrešanega, odnosno za mrtvega. Zalostno novico je kmalu nato potrdil neki Pregelj tovariš iz iste kompanije, ki se je zglasil pri mladi vdovi v Verneku in opisal podrobnosti Tonetove smrti.

Videl sem, kako je Toneta podrl ruski strel. Še sklonil sem se k njemu. In ko sem opazil, da v njem ni več življenja in da se ne gane sem mu odvzel legitimacijsko kapsulo. Dobra tovariša sva bila in hotel sem ga pokopati, da bi vsaj našel pošten počitek v zemlji. Toda Rusi so napadali. Ni šlo. Pa sem se odločil, da ga pokopjem po bitki. Med tem pa so Rusi še silneje navahali in vrgli kompanijo nazaj. Umaknili smo se.

Nova poročila
Vse do večerj so bili pri Babnikovi prepričani, da se je s Tonetom v Galiciji zgodilo tako. Ali Ostilničar je večerj povedal drugače:

Res je Toneta na fronti zadel strel. Ali ko je takoj na to prišel Rusom v roke, so ga njihovi sanitetci obudili iz omotice. Tako je Tone z drugimi postal ujetnik. Poslali so ga z nami na skrajno mejo Sibirije. Daleč je to... tam si kakor zavrežen od sveta. Vsa dolga leta ni mogel Tone dobiti stikov z domačimi. Vedno pa mu je uhajalo hrepenenje v domovino. Kolikokrat je sanjal in premišljeval o svoji ženi in treh otrokih!

Grunt je zahteval novega gospodarja
Mogel si je Tone misliti v ujetništvu, da je žena z vso družino globoko obžalovala Zlo požigov je po strogih preiskavah v marsičem pojasnjeno

Ljubljana, 18. julija
O nenavadno pogostih požarih na Dravskem polju smo imeli priliko že čisto pisati. Samo letos beležijo tam že nad 100 požarov. To močno spominja na enak pojav na Gorenjskem pred šestimi ali sedmimi leti, ko tam skoro ni minil dan, da ne bi pogorela ta ali ona domačija.

Ze takoj po prvih požarih na Dravskem polju so bila na delu vsa krajevna varnostna oblastva. Skušala so ugotoviti vzrok požarov in prijeti krivce, vendar so ostala vsa prizadevanja, razen v osamljenih primerih, brezuspešna. Najbolj prizadeti so bili okoliš občin Ptuj, Cirkovci, Ptujška gora, Pragersko, St. Janž na Dravskem polju, Rače, Slovenska Bistrica, do Poljčan. Na pogoriščih so našli varnostni organi v številnih primerih posode, kjer se je nahajala na dnu še gorljiva tekočina, petrolej, bencin ali kaj slničnega. Res je, da se potepajo po deželi številni brezposelni, ki časih tudi nimajo prave nikake vesti. Če jih naše človek od hiše, kaj radi zaprete z masčevanjem in nedvomno so taki ljudje v številnih primerih podtaknili ogenj zgolj iz zlobe. Ker pa so se požigi vendarle preveč množili in so tirjali tudi človeške žrtve, se je odločila banska uprava, da pride silnemu zlu v okom.

V sporazumu s krajevnimi oblastmi je poslala kr. banska uprava na Dravsko polje več kriminalnih uradnikov, ki so pričeli preiskovati posamezne primere in zasliševati prebivalstvo. Ze od prvih požigov so bili ljudje ogroženi in so sami zasledovali požigalce, posebno še v primerih, ko je ogenj zahteval človeške žrtve. In teh ni bilo malo. V Markovcih se je posestnik

gospodarjevo smrt. Ali pa je tudi slutil, da lepi grunt doma terja novega gospodarja? Pred nekaj leti, ko je oblastvo spoznalo prvega moža za mrtvega, se je vdova poročila s strojarskim mojstrom Antonom Babnikom. Tudi njen novi zakon je že blagoslovljen z enim porodom.

Presenečeni, vendar pa vdani v igro usode so pri Babnikovi poslušali Lovre Ostilničarja, ko je pripovedoval o tegobah, ki jih še preživljajo nekateri naši vojni ujetniki na Daljnem vzhodu. Družbi, v kateri sta bila Pregelj in Ostilničar, se je pred dvema letoma posrečil beg. Po Rusiji so se klatili 18 mesecev, nakar se jim je posrečilo preplavati mejno reko v Besarabiji. Stopili so na rumunska tla, ali tu so jih zaradi pomanjkanja listin pridržali. A spet se jim je posrečil beg in nedavno so stopili na tla Jugoslavije. Zdaj so se beguni razkropili.

V zagrebški bolnišnici
Pregelj in Ostilničar sta peščila skupno do Zagreba. Tu je bil Pregelj že ves izmučen, podrla ga je pljučnica. In spravili so ga v bolnišnico. Ostilničar pa je ubral pot dalje in se srečno vrnil domov. V St. Jurju ob Taboru je tudi njega čakalo in onono bridko presenečenje. Večina domačih mu je med tem pomrla, sestra se je preselila v Moravce. Zdaj je brezdomec in je šel iskati sestro v one Moravce pri Sv. Križu nad Litijo. Spotoma je pa stopil do Verneka, da napove na Pregeljev dom povratek nekdanjega gospodarja.

Da se pospeši povratek
Da ne bi bilo kakih zapletljajev ali nesporazumov, so Babnikovi poklicali k razgovoru šolskega upravitelja Riglerja iz bližnjega Hotiča. Kot bivši borec na ruski fronti je g. Rigler izprašal Ostilničarja o podrobnostih v vojni in v ujetništvu. Prišli so tudi orožniki, ki so vse lepo zabeležili in takoj nato sporočili zadevo litiskemu sreskemu načelniku. Podnačelnik dr. Vidmar je takoj stopil v stik z upravo zagrebške bolnice in se informiral o Pregeljevem stanju. Obenem se je glede Ostilničarja obrnil po informacije na njegovo domovinsko občino.

Tako Babnikovi kakor oblastvo so storili vse potrebno, da se pospeši povratek tako dolgo pogrešanega Preglja v domovino. Nadaljnje razpleta te edinstvene družinske drame pričakuje javnost z nestrpnostjo.

Janez Ljubec, ko je reševal premičnine, tako hudo opek, da je potem v bolnici umrl. Tragične smrti sta umrli tudi posestnika Marija Dervensko in njena 17letna hči Antonija iz Gareče vasi na Dravskem polju. In so še drugi, ki je »Jutro« o njih vestno poročalo.

Dolgotrajna in intenzivna preiskava je slednjič dognala tudi dejstva, po katerih se je dalo sklepati, da so bili na delu kot požigalci tudi lahkomišelniki, ki so spekulirali z zavarovalnino. Posamezniki so bili namreč mnenja, da mora zavarovalnica škodo likvidirati v višini zavarovalne vsote, ne pa v višini povzročene škode. Tako se je ugotovilo, da je šlo v več primerih za zavarovalno spekulacijo in je preiskava ugotovila zelo sumljive okoliščine. Zavarovalni zavodi so morali tekoče leto res likvidirati ogromne vsote zaradi požarnih škod, med tem pa si je veliko ljudi nakopalo tudi sodne preiskave. Požari na Dravskem polju so v zadnjem času zopet redkejši in je upati, da se bo pri pazljivosti ljudi samih nehala uničevanje narodnega premoženja, ki ga je doslej v milijonih vrednostih požil ogenj.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefov« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomirja živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

ga narod od nje pričakuje po vsej pravici. Sam prezident Masaryk je v svojih izjavah ponovno izpodbijal jezikoslovce in založnike, da naj se lotijo takega dela. Dejal je: »Če hočeš dobro češko misliti, moraš dobro češko govoriti.« To velja tudi vice versa in ne le za govorjenje, marveč takisto za pisano in zlasti še tiskano besedo. Skratka: odmevi v široki javnosti so pokazali, kaj pomeni takle slovar, kakšni zvišji potrebi ustreza in koliko ljudi ga zahteva.

Ali nimamo dovolj razlogov, da tudi mi pozdravimo z enakim zadoščanjem obetajoči se slovar, ki za sedaj še nima imena?

V vseh večjih jezikih imaš obsežne priročnike za pravilno rabo jezika, s pravopisnimi primeri, s frazeologijo in sinonimi. Pri nas si imel doslej na razpolago (poleg starega Wolfa in Pleteršnika, ki pa vsebujeta samo besedni zaklad in sta celo s te strani že nezadostna za današnje potrebe) samo nekoliko tankih brošur. Kdor rabi pisni jezik vsak božji dan, kakor n. pr. mi časnikarji, dobro ve, kakšne muke ima s temile našimi brošuricami. Ako jih ne

Poročali smo o prerani smrti ugledne mariborske dame, soproge podpolkovnika Hermana Vidmarja v Mariboru. Ob zelo lepi udeležbi občinstva so večerj popoldne ob pol 17. položili blago gospo k večnemu počitku na Pobrežju.

Dr. Janže Novak †

Ljubljana, 18. julija
Znani ljubljanski odvjetnik g. dr. Janže Novak je davi preminul tragične smrti. Na Loparju pri Rabu, kjer je bil s svojima sinčema na letovisku, je dobil solnčarico, kateri je podlegel že med prevozom s Sušaka v bolnico v Ljubljano. Star je bil komaj 41 let. Njegova nedeletna sinova, ki sta že lani izgubila mater, sta postala tako čez noč siroti.

Pokojni dr. Janže Novak je bil rojen kot sin kmečkih staršev v Notranjih gorah. V svojih srednješolskih letih se je z mladeniškim ognjem oklenil jugoslovenske ideje in postal agilen »Preporodovec«. Med vojni je bil skupno z voditeljem preporodovske mladine Endlicherjem zaprt v Karlu-u pri Gradcu in je bil priča njegove mučniške smrti. Kot navdušen nacionalist je Janže Novak po prevratu stopil brez oklevanja v korosko legijo in odšel na fronto v Podrožčici, kjer so se vršili ljuti boji za predor in kjer je dobil tudi pljučnico.

Pokojnovo udeleževanje v javnem življenju je bilo živahno in vsestransko. Dr. Novak je bil znan zlasti kot organizator kmetijske mladine. Bil je dalje med ustanovitelje akad. društva »Jadrana«, organiziral je Ferijalni savez in bil nekaj časa kot referent za to počitniško dijaško organizacijo dodeljen prosvetnemu ministrstvu. Do l. 1927. je bil sekretar Državnega sveta v Beogradu, nato pa se je posvetil odvetniškemu poklicu in odprl v Ljubljani svojo pisarno.

Pokojnovo truplo prepeljejo v petek zjutraj v Notranje gorice, kjer bo položeno k večnemu počitku. Bodi mu ohranjen časten spomin, žalujočim naše naskrenejše sožalje!

Sladkogorčani imajo vodovod

Sladka gora, 18. julija
Sladka gora v šmarskem srezu bo imela v nedeljo 29. t. m. pomemben praznik. Ta dan bo slovesna otvoritev vsakega vodovoda, naprave, ki je terjala mnogo naporov in požrtvovalnosti.

Novi vodovod na Sladki gori je največji podeželski vodovod na bišvem Štajerskem. Glavna proga meri 1950 m, omrežje za napeljavu v hiše pa 467 m. Ima dva hidrant, enega na Sladki gori, drugega v Polžanski vasi, in napajališče. V Sopotu pa je prirejeno javno korito za gospodarstvo ondotnega kraja in za škropljenje v vinogradih. Reservoir v Sopotu drži 30 kubnih metrov. Dotok iz dveh zajetij je tako izdaten, da ne bo treba niti v najhujši suši varčevati z vodo. Voda je izvrstne kakovosti.

Vodovod je zamislil in se do njegove zgradbe ves žrtvoval na svoj upokojeni župnik g. Jože Kolarič. Prav tako nesebično se je trudil za napravo tudi šolski upravitelj g. Lojze Pucelj z ostalimi člani vodovodne zadruge.

Velik del gmočnih bremen pri vodovodu je prevzela banska uprava, ki je s svojimi inženjerji vodila vse delo. Reservoir, ki upravičeno nosi napis »Biser iz božje zakladnice«, in dvojno zajetje je izvršila trdka »Obnova« iz Ljubljane.

Naravna posledica novega vodovoda je

znaš na pamet ali se ne spomniš, v katerem izmed brusov in rešet in kar je še takih skromnih pripomočkov utegne biti beseda, ki ti vzbuja dvom, lahko izgubiš četrto uro, preden na veliko razočaranje doženeš, da je ni ne pri Brezniku, ne pri Koštilu, ne pri Kolariču ali še pri kom. Koliko dobrega jezikovnega blaga so nam raztresli razni protimrvarji v revijah in dnevnikih, toda kdor se je iz teh učil na pamet, je lahko marsikaj pozabil, kdor ne, bo težko stikal za njimi. Skratka: praktično postanejo vsi zlati nauki naših jezikovnih avtoritet ali neavtoritet mrtvo blago, ki za vsakdanjo rabo nima cene, dokler ni zbrano v priročni knjigi. Pri drugih narodih imajo gospodje jezikoslovci več krščanskega usmiljenja s piščim človekom: ne zahtevajo, da naj bi bil v jezikovnih dvomljivostih bolj podkovan nego so oni sami in da naj bi nosil v glavi na pr. vso narodno frazeologijo. In vendar vemo, da je n. pr. pravilna domača frazeologija najučinkovitejše zdravilo zoper tuj plevel v domačih stavkih. Pri nas imamo neizprosno stroge puriste, toda purgen za čiščenje jezika nam dajejo v tako skromnih dozah, da bi komaj zadostovale pri solidnejše ustaljenih jezikih, pri slovenščini pa imajo prav neznamenit učinek. Vzrok je v tem, da so ta sredstva premalo koncentrirana, ali z drugimi besedami: praktično nepregledna in težko dostopna.

Sodimo, da bilo nadaljnje dokazovanje žive potrebe večjega slovarja slovenskega jezika s potrebno frazeologijo i. dr. popolnoma odveč, in da moramo kot kulturni kronisti samo pozdraviti načrt Umetniške propagande, da nam izda tak slovar. Ob vestih, da ga pripravljajo, smo se obrnili do založnika g. inž. Uhlirja, ki nam je sporočil, da izide prvi snopič prvega slovarja slovenskega jezika okrog 1. oktobra t. l. Izhajal bo v štirnajstidnevni zvezki. Obseg je določen na kakih 20 tiskovnih pol leksikonskega formata. Nekako do prihodnje Velike noči bo slovar zaključen.

Sestavljalce te potrebne knjige g. dr. Glonar nam je dal tole pojasnilo:

Slovar, ki še nima imena, bo prinesel frazeologijo (n. pr. čevlji se obujejo ne oblečejo, kakor pravijo Ljubljanci), dalje sinonimiko, potem primer (n. pr. »zdrav kakor dren«), dvomljive slučaje (n. pr. gospa, tla) v polnoti deklinacijskih oblik, pri drugih vsaj dvomljive sklene (z »ustmi« ali »usti«?), pri krajevni imenih bo naglas, označba, ali je substantiv ali adjektiv, kako se imenuje stanovnik (Pograjec ne Polhovgradčan) in adjektiv (pograjski), pri pravopisu pa pridejo v slovar vse one stvari, ki so

bila tudi ustanovitev gasilske čete, ki se je organizirala in pričela delo.

Toliko o vodovodu. Nobene skrivnosti pa ne izdamo, če že danes povemo, da je v načrtu tudi gradnja prepotrebne ceste s Sladke gore k novi železniški postaji, ki jo grade med postajama Poljčanami in Ponikvo.

**Mrlič v vodnjaku
žrtev nesreče v noči**

Ljubljana, 18. julija
Preiskava glede smrti Vincenca Majdiča iz Ježe je zaključena. Sodna komisija, ki ji je načeloval sodnik g. Prohinar, je bila

Težke milijone

Ljubljana, 18. julija

Letošnje vremenske neizdatke, ki se v dravski banovini vrstijo od junija dalje so napravile po mnogih krajih ogromno škodo. Junija so se vrstile krajevne nevihte dan na dan, trajali so tudi večdnevni nalivi. Pojavljale so se znatne povodnji. Nasprotno so nekateri kraji, osobito v Prekmurju, prve pomladne mesece trpeli veliko pomanjkanje močave ter je suša znatno škodovala raznim kulturam.

Junija je v dravski banovini po 10 srezih razsajala toča, ki je uničevala žita, fižol, koruzo, sadje in vinograde. Mnogi vinogradni kraji bodo pridelali le malenkost. Celotno škodo, ki jo je napravila toča v razmeroma kratkem časovnem razdobju pridruga meseca, cenijo na 30.594.476 Din. Na toči najhujše prizadeti so bili ti le srez: celjski srez 20.015.000 Din, Gornji grad 1.300.000, Krško 9.958.500, Metlika 1.145.000 Din, Novo mesto 1.000.000 in Maribor levi breg 492.375.

Po dosedanjih cenitvah je škoda, povzročena po poplavih, razmeroma majhna nasproti škodi po toči. V 10 srezih so jo preцениli na 2.133.030. V logaškem srezu je povodenj zalila 2550 ha rodovitne zemlje, zlasti pri Planini, Cerknici in v Loški dolini. Vendar ta škoda še ni cenjena. V šmarsko-kozijskem srezu je povodenj povzročila raznim krajem 500.000 Din škode, poplavlila je 1400 ha zemlje. V radovljiskem srezu so nalivi okoli Kroke napravili 425.000 Din škode. V srezu Ljubljana okolica je bila vsa škoda precejenja na 8000 Din, največ okoli Vrhnike, Tomšija in lga. V krškem srezu je bilo le 313 ha zemlje pod vodo, a škoda znaša 360.000 Din.

Situacija sprva nekoliko slabo kaže letošnje je v ponekod izboljšala. Sadna letina je v splošnem obilna. Prav dobro so obrodile hruške, slabše jabolka. Primerilo pa se je, da so junjske nevihte ponekod uničile ves pridelek. Pridelek letošnje pšenice cenijo na 559.967 met. stotov, dočim je lani znašal 633.900.

Požari

Poljčane, 18. julija

Pretekli teden so bile tudi v naši bližini hude nevihte. Na križnem vrhu nad Poljčanami sta si poiskala dva motorista zavetja pred nevihto v bližnji kovčnici. Komaj pa sta prestopila prag, je udarilo vanj, da sta odletela vsak na svoj konec. K sreči sta odnesla zdravo kožo, pa tudi kovčnica se ni vnela.

V nedeljo se je spet pripodila nevihta nad Poljčane. Proti 19. uri je udarila strela v kovčnico posestnika in gostilničarja Mlakarja v Spodnjih Lažah in jo užgala. Ljudje, ki jih je bilo ta čas polno v gostilni, so ogenj hitro ugasili. Prihiti so tudi gasilci iz Loč, ki so imeli prav ta dan svojo prireditve. Na pomoč so prihiti še poljčanski gasilci, vendar jim ni bilo treba več stopiti v akcijo.

Zalog, 18. julija
Požar je uničil gospodarsko poslopje gospodu Peclju v Podgradu pri Zalogu v torek zvečer. Gasilci iz Zgornjega Kašlja in Zaloga so bili takoj na kraju nesreče in s svojimi motorkama obvarovali stanovanjsko poslopje. Požrtvovalnim gasilec gre najtoplejša hvala. Kako je požar nastal, ni znano.

Cerkle, 18. julija
V nedeljo, ko je popoldne besnela tudi po Gorenjskem silovita nevihta, spremljala z gromom in treskom, je strela okoli 14.45 udarila v gospodarska poslopja posestnice Marije Zmrlikarjeve v Spodnjem Brniku, občina Cerkle pri Kranju. Mahoma je bilo vse v obsevu velikega ognja. Prvi je požar opazil posestnik France Kristanc, ki je skočil v hlev, da je z največjo težavo in z lastno življenjsko nevarnostjo rešil Zmrlikarjevih 2 kravi in 1 telea. Požar je uničil vsa gospodarska poslopja z

odredila prevoz trupla v mrtvašnico pri Sv. Jakobu, kjer je bila izvršena obdukcija. Ta je dokazala, da Majdiča ni nihče udaril in da rane nad tilnikom ne izvirajo od topega orodja. Predvsem lobanja ni bila počeana in je šlo le za kožne udrtine.

Kakor so že večerj ugotovili orožniki, se je bil zglasil Majdič po opravih v raznih hišah v Podgorici in okolici in posedel tudi v gostilni. Okrog 2. ponoči je potkal tudi pri svoji rojstni hiši pri Majdičevih v Podgorici, kjer se je nekaj časa pogovarjal z domačimi. Kmalu po 2. uri se je poslovil, umaknil pa se ni daleč od hiše. Sedel je v temi na rob obzidanega vodnjaka in pričel jesti kos kruha. Vinjen, kakor je bil, je zadržal, izgubil ravnotežje in padel v vodnjak, kjer se je utopil. Pri tem je dobil tudi obe sumljivi rani: najbrž se je udaril na rob stopnic, ki vodijo do vode.

Orožniki so pozneje, ko so temeljiteje preiskali utopljeneve žepa, našli pri njem ne le 67 Din, marveč 175 Din gotovine in neke listine, ki jih je imel s seboj. S tem je dokazano, da je našel Majdič nesrečno smrt, toda ne po tuji krivdi. Ponesrečenca so večerj pokopali.

Škode so tudi letos povzročile vode in toča

Ljubljana, 18. julija

zalogami sena. Škodo cenijo na 25.000 Din. Zmrlikarjeva pa je bila zavarovana za 7500 Din.

Petrinja, 18. julija

Divjanje strele je bilo med nedeljsko nevihto posebno hudo tudi v Petrinji. V samem kraju je strela večkrat udarila in v enem primeru beležijo tudi čudovito srečno naključje. V neki hiši je strela razbila streho, razmetala pohištvo, zažgala omare, vsi stanovalci pa so ostali nepoškodovani. V okoliški vasi Taborih pa je strela ubila med spanjem kmeta Alojza Bujača, njegovo ženo pa težko poškodovala. Strela je ubila tudi staro kmetico Boškovičovo, ko je udarila skozi dimnik v njeno sobo.

Kostajnica, 18. julija

Ulice Bosanske Kostajnice, po katerih je v nedeljo popoldne, kakor je »Jutro« že poročalo, drla preko enega metra visoka voda, so močno razdejane in polne prsti, blata, drv in kamenja. Med to navlako je vse polno razdejanega pohištva črepinj, orodja in vsega drugega kar je voda odnesla iz poplavljenih stanovanj in delavnice. Strašno je divjala nevihta tudi po vsej okolici. Kmetom, ki domujejo na pobočju hribov, ni zasula samo nasadov, temveč poškodovala tudi stavbe. Skozi nekatera poslopja so si divji hudourniki utirili svoje strome tako, da so stavbe neuporabne. Zastiti so tudi vsi vodnjaki in bo trajalo dolgo časa, preden bodo nekatere naselbine oskrbljene s pitno vodo. Oblastva so sestavila komisijo, ki ceni škodo. Komisija je že predlagala, naj davčna uprava v Bosanskem Novem začasno ustavi pobiranje vseh davkov na oškodovanem področju. Potoki Mačkovač, Strigova in Galovac so porušili vse mostove in bo morala prizadetim občinam banska uprava prisločiti na pomoč pri urejanju neobhodno potrebnih prometnih sredstev.

Po štirih letih razkrinkana vlomilska tolpa

Beograd, 18. julija

Beograjski policiji je uspelo razkrinkati vlomilce, ki so neke decembrske noči pred štirimi leti vdrl v poslopje trgovske banke v Beogradu. Ta predreza vlom je bil velika senzacija v prestolnici ne baš skromni kriminalni kroniki. V banki so bili štirje služabniki, in sicer dva v poslopju, dva pa sta se mudila še v mestu. Ko je pri glavnem vходу zvonilo, je eden od služabnikov takoj odprl, meneč da se vračata njegova dva tovariša. Pri vratih pa so se pojavili štirje maskirani razbojniki, ki so slugo zvezali in pozneje prestregli še ona dva čuvaja, ki sta se vrnila iz mesta. Vse štiri služabnike so imeli zvezane in zadržane v neki sobi, vlomilci pa so po vrsti s svojim vlomilskim orodjem obdelavali velike železne blagajne. Ves trud pa je bil zaman, ker je vse vlomilsko orodje odreko. Preiskovalnim orzonom se je zdela posebno važna okolnost, da so vlomilci z največjo vmetno obdelavali malo železno blagajno, v kateri je bilo največ gotovine. Iz tega so sklepali, da jih je moral nekdo obvestiti o vsebini blagajne. Enega od bančnih slug so pod sumom soudeležbe že pred leti zaprli, pozneje pa spet izpustili ter so pozorno opazovali kretanje sumljivih slug. Sedaj so ugotovili, da se pajašja z nevarnim tipom iz beograjske okolice in ko so oba zaprli, so razkrinkali vso tolpo ter tudi ugotovili, da so imeli ti vlomilci pred nekaj leti veliko večjo srečo pri vlomih v sodišča v Čupriji in Jagodini.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

nedvomne, pa seveda tudi marsikaj takega, kar se meni zdi, da je tako »prav« (n. pr. smisel ne zmisel!) in še to in ono.

Takó sestavlja slovarja. Vsekako bo s tem storjen velik korak dalje in omogočen bo vsaj v znatni meri pošten izhod iz naše jezikovne in pravopisne anarhije. Zaradi tega moramo želeto, da bi lepa in prepotrebna zasnova uspela: imeni sestavljalca in založnika so nam trden porok.

Kakor izvem, pripravljajo večji slovar slovenskega jezika tudi na neki drugi strani. Prav preko letošnjih počitnic so si nekateri slovenisti razdelili delo, vendar je komaj pričakovati, da bi bil ta načrt že kmalu gođen. Kakorkoli je že: vprašanje, ki smo o njem v javnosti že ponovno pisali, pač zaradi tega, ker nam je žulilo prste, se je zganilo z mrtve točke. Slovar slovenskega jezika je na vidiku!

—o—

Popravi! V Banki »Prešernovi Soneti« neereče, popravi v tretjem stolpcu tiskovno napako, ki moti smisel: In v melanholični senci tega spoznanja in odgovori bo na tihem živel vse do zgradnje (ne zadnje!) smrti... Ostale napake so lahko popravili sami čitatelji.

O Aškerčevi Anki. V pravkar izišlem dvojnem zvezku mesečnika »Ženski

KULTURNI PREGLED

Slovar slovenskega jezika na vidiku

Kdorkoli se bavi ali ukvarja s slovenskim pisanjem, bo vesel novice, ki smo jo izvedeli za kulisami naših založništev: V jeseni se pojavi na knjižnem trgu prvi zvezek slovenskega frazeološkega in pravopisnega slovarja. Pripravlja ga za založbo Umetniška propaganda (inž. H. Uhlir) naš znani leksikograf dr. J. Glonar.

Vendar! — s to besedico si bodoči naročnik prepotrebne slovarja najprej določi odnos nasproti tej, nekam presenetljivi novici. Jasno je, da ga potrebujemo in da smo po njem dolgo vzdihovali. Torej vendarle!

Prav v zadnjih tednih so na Češkoslovaškem pisali vsi listi z vidnim zadoščanjem o prvem zvezku novega »Slovnika jasyka češkého«, ki sta ga priredila za založbo Fr. Borovy v Prazi prof. Váša in dr. Trávníček. Prav kakor mi, so tudi Čehi že dolgo čutili potrebo takega priročnika. Pokazalo se je, da so vsi manjši slovarji nezadostni. Jungmannov veliki slovar je komaj zadostoval za prejšnje stoletje, Češka akademija pa — kakor vse akademije na svetu — le počasi pripravlja svoj veliki slovar, ki

ga narod od nje pričakuje po vsej pravici. Sam prezident Masaryk je v svojih izjavah ponovno izpodbijal jezikoslovce in založnike, da naj se lotijo takega dela. Dejal je: »Če hočeš dobro češko misliti, moraš dobro češko govoriti.« To velja tudi vice versa in ne le za govorjenje, marveč takisto za pisano in zlasti še tiskano besedo. Skratka: odmevi v široki javnosti so pokazali, kaj pomeni takle slovar, kakšni zvišji potrebi ustreza in koliko ljudi ga zahteva.

Ali nimamo dovolj razlogov, da tudi mi pozdravimo z enakim zadoščanjem obetajoči se slovar, ki za sedaj še nima imena?

V vseh večjih jezikih imaš obsežne priročnike za pravilno rabo jezika, s pravopisnimi primeri, s frazeologijo in sinonimi. Pri nas si imel doslej na razpolago (poleg starega Wolfa in Pleteršnika, ki pa vsebujeta samo besedni zaklad in sta celo s te strani že nezadostna za današnje potrebe) samo nekoliko tankih brošur. Kdor rabi pisni jezik vsak božji dan, kakor n. pr. mi časnikarji, dobro ve, kakšne muke ima s temile našimi brošuricami. Ako

Danes vesela filmska
opereta

ELITNI KINO MATICA

Predstave
danes ob 4., 7. in 9.30

BENEŠKA NOČ

v kateri poje slavni tenor TINO PATTIERA

Domače vesti

* Znan rumunski parazitolog prof. Zotta je že dalje časa na znanstvenem potovanju po naši državi ter proučuje sedaj biologije komarjev, povzročiteljev malarije v raznih pokrajinah Hercegovine. Na potovanju ga spremlja šef Higieničnega zavoda v Splitu, posebno temeljito je učenjak preiskoval Neretvansko krajino, ki je imela doslej slab sveslos malaričnega področja. Prof. Zotta je o tem slišal tudi v svoji domovini in se je zaradi tega za to pokrajino še posebno zanimal. Po temeljitih preiskavi pa je ugotovil, da je slab sveslos ne temeljen in da je neretvansko področje bolj zdravo od mnogih drugih pokrajin. Sedaj je učenjak odpotoval v Dubrovnik, od tam pa bo nadaljeval pot preko Južne Srbije v Azijo in Egipt.

* Obisk dveh odličnih rojakov iz Turčije. V Sarajevu sta prispela dva naša rojaka, ki že dolga leta živita v Turčiji. Prvi je častnik Selman, rodom iz Plevlje, ki je poklicni časnikar v Carigradu, drugi pa je Derviš Kebir, ravnatelj električne centrale v Ankari, ki je doma iz Trebinja. Odlična gosta bosta obiskala še nekatere druge kraje svoje stare domovine.

Milica in živno krepko očičenje,
sko se maže telo z originalnim

NIGGEROL OLJEM
ali KREMO

(Patent št. 3922) za očičenje in
masažo. Dobi se v vseh lekarnah
in drogerijah. Drogerija Gregorij,
Ljubljana, Prešernova ulica št. 5.

* Za ustanovitev farmakološke fakultete. Najzadnja točka obnega zbora lekarnarske zbornice za dunavsko banovino v Novem Sadu je bil predlog ustanovitve farmakološke fakultete. Namesto sedanjega farmaceutičnega študija na filozofski fakulteti s poslušanjem nekaterih filozofskih predavateljev za vsa država, ki bo združevala ves farmacevtski študij in namesto dosedanjega naslova magistra farmacije pod običajnimi vseučiliškimi pogoji dajala absolutnem naslov doktorja farmakologije. Kje, na katerem vseučilišču naj bi se ustanovila ta nova fakulteta, ni rečeno, ali kakor se zdi, bi lekarnarji v dunavski banovini imeli najraje, da bi se ta nova fakulteta ne priključila enemu ali drugemu našemu vseučilišču, temveč ostala sama zase in seveda v Novem Sadu, ki bi tako pridobil nimbus vsaj toliko delca vseučiliškega mesta, kakor ga imata Subotica s svojo pravno in Škoplje s svojo filozofsko fakulteto.

* Vpis v tekstilno šolo v Leskovcu. V prvi razred se sprejemajo učenci z nižjim tečajnim izpitom gimnazije ali njej enako vredne šole ali pa z završnim izpitom mešarske šole. Srednja tehnična tekstilna šola v Leskovcu (v drinski banovini) je edina šola te vrste, v državi. Ima veljavno srednje šole, traja štiri leta in opravljajo učenci po štirih letih završne diplomske izpite. Natančnejša pojasnila daje direkcija šole.

* Rektorata tehniške visoke šole v Gradcu in montanistične visoke šole v Leobnu javljata: Na fakultetah za rudništvo, plavžarstvo in jamomerstvo bo vpisovanje slušateljev I. letnika na tehniški visoki šoli v Gradcu (Reichbauerstrasse 12), slušateljev II., III. in IV. letnika pa na montanistični visoki šoli v Leobnu (Franz Josef-Strasse 18) od 8. do 20. oktobra.

* V imenik Zdravniške zbornice za dravsko banovino so bili vpisani: dr. Bregant Marjan, dr. Kessler Milan, zdravnik v Ljubljani, dr. Kunst Alfonz, zdravnik v Celju, dr. Munda Jože, zdravnik v Ptuj, dr. Bauman Nikola, zdravnik v Vurbergu pri Ptuj.

* Odpovedal se je advokat dr. Rajnhold Kerschbaumer, advokat v Celju, se je odpovedal advokaturu s prošnjo za izbris iz imenika advokatur in s pristavkom, da se odpoveduje tudi pravici vnovičnega vpisa v imenik advokatur.

* Za diplomirane strojne tehnike, absolvente strojnega oddelka drž. tehniške srednje šole, je razpisal natečaj za tri mesta v zrakoplovni službi naše vojske. Natečaj je objavljen na razglasni deski državne tehniške srednje šole v Ljubljani.

* Službeni list dravske banovine objavlja v 57. letiški številki z dne 18. t. m. navodilo glede prodaje kruha po specifijskih in živilskih trgovinah; uredbi o izpremembah in dopolnitvah uredb o pavšaliranju potnih stroškov gozdarskih uslužbencev; popravek k uredbi o znižanju pre-

jemkov občinjskih uslužbencev, zaposlenih v upravni službi ali pri podjetjih in ustanovah; odločbo ministrskega sveta, s katero se dodaja pripomba za tar. št. 33. uvozne tarife k predlogu zakona o občni carinski tarifi; tolačenje glede plačevanja luksuznega davka od predmetov po vrednosti, odločbo o prepovedi izvoza orehovitih oreh, izpremembo komentarja k car. tarifi za št. 201. glede koncentrirane plinove vode, pojasnilo k uredbi o višini, načinu ubiranja in kontroli pri pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin na področju dravske banovine v letu 1934, odločbe občne seje državne sveta o dobrovoljstvu, o ugodnosti po t. 4. členu 80 fin. zakona za l. 1933-34. in o možnosti popravkov pravomočnih upravnih odločb.

* Novi grobovi. V Krškem je umrla gospa Emilija Modiceva, soproga višjega sodnega oficijala. Poleg soproga žalujejo za blago materjo tri hčerke. Pogreb bo jutri ob 16. — V svojem domačem kraju Šostanju je po daljšem trpljenju umrl gosp. Herman Hrovath, knjigotroški ravnatelj v pokopju. Po rodu iz učiteljske družine se je posvetil knjigotroštvu in je bil lepo številko let ravnatelj ljubljanske knjigarnice Kleinmayer & Bamberg. Odlikoval ga je široko poznavanje svetovne književne produkcije in živahna delavnost v poslovanju. Svoji družini je bil skrben in ljubeč gospodar. Star je bil šele 57 let. Zapuščala vdova iz šostanske rodbine Vopušcarjeve, dva sina, dve hčerki in širok krog sorodstva. K večjemu počitku ga bodo spremlili danes ob pol 17. — V celjski bolnišnici je umrla gospa Fani Cvetkovičeva, po rodu Goljeva. Bila je vzor žene in matere. Zapuščala soproga in dva otroka. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Vsem planincem! Šaleška podružnica SPD slavi 19. avgusta 30. letnico svojega obstoja. Slavnost se pripravila v zelo velikem obsegu na Snurkovcu, ki si je že pridobil ime v vseh planinskih krogih. Prosim vas da si rezervirate ta dan za to veliko slavnost.

* Spodnja kočna na Golici omogoča planincem in ljubiteljem krasnega razgleda večtedensko bivanje. Bučna flora (rododendron in murke) dela Golico podobno pisani preprogi med velikim Triglavom in temnooki jeziri Korotana. Podrobne informacije daje pisarna SPD v Ljubljani, telefon 29-63.

* Za pomoč po povodnji najhujše prizadetim v konjskem srezu je kr. banška uprava v Ljubljani včeraj na prošnjo narodnega poslanca g. Karla Gašpaka nakazala 10.000 Din podpore. Pomoč bo razdeljena po cenitvi, ki bo tem lažja, ker si je g. poslanec takoj po povodnji ogledal posledice pri vseh poplavljenih.

* Huda nesreča v Zemunu. Na periferiji Zemuna odkopavajo hrib, ker uporabljajo prst za razna stavbišča. Ko so v tork zjutraj trije vozniki čakali, da bi natočili hrib odkopano prst, se je v vrha hriba vsulo na delavce in na nje za okrog poldukrat tisoč kubičnih metrov zemlje. To se je zgodilo s tako naglico, da so bili takoj pod ogromnim plazom delavci in vozniki z vozovi in konji vred. Po dolgem in napornem odkopavanju so rešili žive tri delavce, tri voznike in enega konja, pod plazom pa je izgubil življenje delavski nadzornik Jožef Janoš, ki je zapustil ženo in dvoje malih otrok.

* Slabe zdravstvene razmere v Subotici. Subotički mestni svet je uvedel akcijo za pregled vseh hiš v mestu, da bi hiše, ki ne odgovarjajo higieni, zahtevale, čimprej popravili. Po mnenju zdravnikov, ki je sodeloval pri tem pregledu, bi bilo treba porušiti skoraj polovico hiš, to je okrog 6000 stavb, ker so vse v najslabšem zdravju škodljivem stanju. Zaradi takih razmer ni čudno, da ima v Subotici poleg drugih nalezljivih bolezni tudi jetika tako veliko žetev.

* Nezgode v rudniških obratih od leta 1925 do 1933 v Sloveniji so sestavile blagajne nezgodnega zavarovanja. Po tem pregledu so imele nesreče v rudnikih v navedenih letih 131 smrtnih žrtev in 18.953 ranjenecov. Nezgode so se v tej dobi povprečno zgodile 3 od 1000 delavcev, izdatki za zdravljenje poškodovancev in podpore njihovim rodbinam pa so znašali preko 19 milijonov dinarjev.

* Obnova vasi Donji Kraljevec. Medmursko vas Donji Kraljevec, ki je pred nekaj meseci postala žrtev katastrofalnega požara, bodo obnovili. Posebna komisija iz Zagreba je že pregledala vse področje ter določila prostore za zgradbo novih hiš.

svete je priobčila Marja Borštnikova zanimiv prinos h gradivu o Antonu Aškercu z naslovom »Aškerce, ki je služboval kot kaplan v Podgorici, kjer je služila s plačo mesečnih dvedeset goldinarjev učiteljica ženskih ročnih del Ana Pečovnikova. Mladi kaplan in peknik ji je prišel čez nekaj časa posvečati ljubivno pozornost in je spisal o nji več pesmi, med katerimi je najznamenitejša »Aškerce, ki pripoveduje o trpi mladosni usodi te, še danes živeče pri Aškercevi mladosti in nezavedne inspiratorice nekaterih njegovih pesmi. Borštnikova je obiskala »Aškerce v Zalu, in v svojem živahnem spisanem sestavku pripoveduje razne zanimivosti iz njegovega življenja, ki karakterizirajo Aškercevo osebnost v prvi polovici osemdesetih let prejšnjega stoletja. — V isti številki »Zenskega svetla« so izšli med drugim članek Dore Vodnikove »Za našo žensko učiteljsko šolo«, daljši referat Pavle Hočevarjeve »Sofistični Penklub in Liza Bagriana v Ljubljani«, ki je posebno zanimiv glede na podatke o prevajalki iz slovensčine in odlični bolgarski pesnici Lizi Bagriani. — Razen nadaljevanja povesti Mize Slaveve »Pod dalmatinskim solncem« in prevoda iz epskega Hermynia von Müllera je omeniti še članek Anzele Vodelove »Preporod naroda in žena«, Marijane Željeznove-Rokali »Boj alkohola« in razne referate v rubriki književnost in umetnost.

Izvestje Muzejskega društva v Mariboru. Urednik dr. Leopold Poljanec. — Za piko

članarino Din 15 dobivajo udaje mariborskega Muzejskega društva. Izvestje, čigar drugi letnik je pravkar izšel. Lično nastanjen, s dvema barvastima prilogama opremljena publikacija vsebuje poleg društvenega glavnika eno samo razpravo: prof. Fr. Bračuna »To in ono o gobah vobče«. Naši gobarji je bodo posebno vesel, saj nudi maribark praktičen nasvet. Splošni del izpopolnjuje opis najzanimivejših gob. Avtor sklepa »poročilo«, kakor skromno imenuje svoj sestavek, s tole značilno opazko: Med gozdnarjem in gobarjem je ista razlika kakor med rastlinoslovcem in vrtnarjem. Učenjak in praktik presojata lože zadevo iz različnega stališča. — Dr. L. Poljanec ocenjuje prirodopisni del Vodnika po zbirkah Narodnega muzeja v Ljubljani in sodi, da »to ni samo vodnik po ljubljanskih muzejskih zbirkah, — ta knjiga nas zvesto vodi po naših krajih, nam iz geološke priprave njih postane in njihovo rdnineko in paleontološko bogastvo. Pisek sodi, da učitelj-prirodoslovec ne bo mogel poleg učne knjige izhajati brez tega Vodnika, če hoče živo učiti in se držati pri pouku priznanega domorodnega načela.

Dr. Edvard Beneš. Reč o problemu podkarpatskem s jeho vrtah k Československé republice. V knjižici, ki jo je izdala pod tem naslovom Čsl. legionarska občina preko založništva »Orbis«, je ponatujen govor, ki ga je imel češkoslovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš v raznih podkarpatskih mestih. Veliki državnik je podal

Vneto posluje tudi odbor, ki je prevzel nalogo zbrati sredstva za revne pogorele in za obnovo njihovih domov. Zbrali so že mnogo materiala in tudi precej denarnih sredstev so že naklonili razni dobrotniki. Velika lesna industrija »Šipade« bo po najnižjih cenah prispevala stavben les za nove domačije. Pri obnovi vasi bodo brezplačno pomagali tudi kmetje iz okoliških vasi in bo tako obnova kmalu v polnem teku.

* Za IV. mednarodno razstavo vseh vrst psov, ki se bo vršila v dne 1. in 2. septembra na jesenskem velesejmu v Ljubljani, je od dne 18. t. m. dalje pisarna na prostoru ljubljanskega velesejma ob vhodu na desno, Celovška cesta. Zaenkrat je poslovni čas vsak dan od 10. do 12. ure, pred otvoritvijo in za časa razstave pa tudi med 15. in 18. uro. Za vsa zadevna vprašanja se je poslej naprej obračati na navedeni naslov: Ljubljanski velesejem, oddelek za razstavo psov.

Danes senzacionalni vefilim
Shanghai Express
V glavni vlogi Marlene Dietrich
ZVOČNI KINO DVOR
Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri.
Cene 4.50 in 6.50 Din

* Težko duševno delo vpliva neugodno na živce vsakega človeka, če je tudi popolnoma zdrav in močan. Najčesejša posledica tega sta glavobol in migrena. To neugodje se najlažje ublaži in odstrani s poznanimi Pyramidami tabletami »Bayer«, ki jim je baš sedaj cena znatno znižana. Pyramidami tablete »Bayer« zanesljivo pomagajo tudi pri menstrualskih težavah.

* Prava telesna nega se začne s snago. Temeljne telesne nege je torej toaletno milo. Izbrati ga moramo ono milo, ki popolnoma odgovarja svoji vrsti. Dobro milo ne čisti samo temveč tudi udobno duhti in, kar je najvažnejše, nikdar ne škoduje koži. Najzornejše milo je toaletno milo Palmira, čigar obilna pena ne škoduje niti najbolj občutljivi polti, podre pa v vse znojnice ter jih temeljito očisti, dočim postane koža mehka, gibčna in prijetno duhteca.

Ni na mestu vsako gorko vodo uživati brez zdravniškega nasveta, toda prijetno, domačo, poceni JORDAN grenko vodo zamorete piti brez bojazni, ker deluje milo in spravi v red neurejeno delovanje prebavnih organov. Dobiva se povsod.

* Zadah po znoju — znoj pod pazduho. Uporabljajte »Nivosa«, ki je brez dvoma neškodljiva. Regulira izločevanje potu zdrave kože, odstranjuje neprijeten vonj in ostale zle posledice, kakor uničevanje perila in obleke. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Velika steklenica 26 Din.

* Obidele obleke barva v različnih barvah in pisarska tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

u— Napredovanje v sodnopisarniški službi. Višji sodnopisarniški oficijal Janko Seiko je pomaknjen iz VII. položajne skupine v VI. položajno skupino. Dodeljen je zemljiškoknjižnemu uradu, kjer že dolgo let vrši svojo odgovorno službo vestno in marljivo.

u— Dravska oblast Ferijaškega saveza poziva vse svoje člane dijakke in akademike, da se udeležijo pogreba častnega člana in ustanovitelja tov. dr. Janžeta Novaka, odvetnika v Ljubljani. Pogreb bo jutri ob 7. iz hiše žalosti v Linhartovi ulici.

ZA IZLETE — TURE

ali ko pojedete na počitnice, ne pozabite se ogledati pri

Foto Tourist Lojze Šmuc
na Aleksandrovi cesti št. 23

Ta Vam da potrebna navodila, kako morate fotografirati, da prinesete res lepe spomine na Vašem filmu.

Kupujte samo kvalitetne vseže filme, ker samo s temi to dosežete.

u— Potres. Seizmografski aparati meteorološkega zavoda so včeraj zjutraj ob 1.59 zabeležili potres, katerega središče je bilo v veliki razdalji. Potres je trajal dobro minuto.

u— Odtočne jarke so pričeli kopati delavci v dolžni tramvajske proge proti št. Vidu. Tam se na cesti zbirala ob deževnih dneh voda, ki je zamakala tračnice in jim precej škodovala. Na omenjeni prosti so v zadnjem času tudi preuredili par izogibalšč, da tako pospešijo hitrost vozov in uredijo promet.

u— Ob Tržaški cesti se je na robovih sarastila trava, ki so jo pričeli delavci te

Dr. Volavšek

od 22. julija do 12. avgusta ne ordinira.

Nedelja, dne 22. julija

ob 17.30 uri

Gradjanski : Ilirija na Stadionu.

dni odstranjevati. Očistili so pas trave še do mestne meje, nakar bodo začeli posipati cesto, ki silno trpi zaradi tovrstnega prometa. Ko bodo končana betonska in asfaltna dela na Bleiweisovi cesti, bo treba slednjé tudi misliti, kako bi se za trajno utrčila ta cesta, ki postaja pri zasilem kranju čedalje bolj vegasta.

u— Nesreča na večni poti. Včeraj popoldne okrog 13.30 se je pripetila na Večni poti huda nesreča. 31letni Peter Erjavec iz Bošovelj pri Škofji Loki je vozil z dvoprežnim vozom v tovarno Golob & Co na Glincah vezje številno praznih zabojev. Naenkrat pa so se menda precej slabo naloženi zaboji zrušili na tla in udarili tudi po konjih. Konji so se tega ustrašili in zdivjali. Tedaj pa je padel z voza tudi voznik Erjavec in so šla kolesa deženj. Erjavec je obležal na cesti nezavesten, dočim so zdivjane konje ustavili ljudje pod Rožnikom. Nezvestnega Erjavca so našli kopalci, ki so obvestili reševalno postajo. Ponj je prišel reševalni avto, ki ga je nemudno odpeljal v bolnišnico. Erjavec je dobil silno hude notranje poškodbe ter ima strth tudi več reber.

u— Prihodnja nedelja naslednji izleti z odprtim avtobusom: krožna vožnja po Sloveniji 250 Din; Logarska dolina 90 Din. Informacije trafika Praprotnik.

Iz Celja

u— Redna seja celjskega občinskega sveta bo v petek ob 18. Na dnevnem redu so poročila odsekov. Ta seja bo sadnja pred poletnimi počitnicami.

u— Društvo jugoslov. akademikov v Celju sporoča: Ekskurzija v Velenje, določena na 18. t. m., je zaradi montažnih del v elektrčni centrali preložena na ponedeljši čas, ker bi bil sicer ogled okrnjen. V petek 20. t. m. ob 9. dopoldne bo ekskurzija v cinkarno v Gaberju; zbirališče ob pol 9. pred rudarsko šolo. V nedeljo 22. t. m. bo izlet na Mrzlico; zbirališče ob pol 5. zjutraj pred pravoslavno cerkvijo v Celju. Na rednem članskem sestanku DJA, ki je bil v ponedeljek zvečer v Celjskem domu, je predaval tov. Krušič o kapitalizmu in krizi. Predavanju je prisostvovalo nad 40 akademikov. Prihodnje predavanje bo na sestanku v ponedeljek 23. t. m. ob 20.30 v Celjskem domu. Predaval bo tov. Josip Marko o današnji Evropi.

u— Težka nesreča v cinkarni. V tork zvečer, se je pri delu v cinkarni v Gaberju težko ponesrečil 29 letni delavec Rok Caharija iz Zadobrove pri Celju. V valjni ga je zgrabil valjar ter mu stisnil prsni koš in zmečkal levo roko in nogo. Ponesrečenca so takoj prepeljali v bolnišnico.

u— Usoden padeč. V tork je padla 29 letna učiteljica Branislava Garičeva iz Pristine, ki je prispela v Celje na počitnice, pred svojim stanovanjem po stopnicah ter si zlomila levo roko in se tudi občutno poškodovala po glavi. Zdravi se v bolnišnici.

u— Tatinski gostje v tujih stanovanjih. V noči na ponedeljek se je neznan storilec splozil skozi pritlično okno v Vodnikov ulici 9, v spalnico krojaškega mojstra g. Ivana Bizjaka in odnesel z mize okrog 1000 dinarjev vredne citre s šaklo vred. Gosp. Bizjak, njegova soproga in dva otroka, ki so spali v sobi, niso čuli tatu. Šele ko je nezaznani gost skočil skozi okno na ulico, se je g. Bizjak prebudil. Opazil je na oknu temno senco, ni pa mogel spoznati tatu. Sličen nočni obisk so imeli v ponedeljek ob 21.30 v villi postnega kontrolorja g. Jerneja Vengusta na hribu sv. Jožeta. Neznani moški se je splozil v pritlično sobo kjer je spal sin g. Vengusta. Ko je stopil k omari in jo skušal odpreti, se je sin zbudil in začel klicati na pomoč. Neznane je hitro smuknil skozi okno in izginil v noč.

u— Zamenjava obveznic vojne škode. Po poročilu davčne uprave v Celju z dne 11. t. m. se bo vršila zamenjava obveznic loterije 2/4% drž. rente za vojno škodo samo do 31. julija. Vsi, ki teh obveznic še niso predložili v zameno, naj to takoj storo, da ne zamudijo roka.

u— Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 svočni vefilim »Kralj arene« in zvočni tednik.

Iz Maribora

u— Iz železniške službe. Dosedanji tajnik na glavni železniški postaji Božidar Gajšek je imenovan za podnačelnika glavne železniške postaje.

u— Mali harmonikarji SSK Maribora splošno svoje turnije. Po sijajno uspešnih nastopih na otokih Krku in Rabu bodo zadnji nastopi v Splitu, odkoder se bodo vrnili v Maribor.

u— Tujsko-prometna zveza, ki ima sedaj svojo pisarno na Aleksandrovi cesti blizu železniške postaje, se bo v kratkem preselila v nove prostore v gradu na Trgu svobode.

u— Konjske dirke v Mariboru. Kakor vsako leto, priredi tudi letos Kasaško društvo kasaške in galopске dirke na vojaškem vežbališču na Teznu v nedeljo 22. t. m. s pričetkom ob 15. Zanimanje za rejo ameriških kasačev je vedno večje in zategadelj se ni čuditi, da je došlo lepo število prijav za dirke. To pot bo več novih vozačev poskušalo srečo v Ljutomeru kupljenimi konji. Za dirke vlada med občinstvom tem večje zanimanje. V Mariboru se je pričel v zadnjem času prav lepo razvijati tudi jahaški sport in bodo prijatelji tega z ravno galopsko dirko gotovo zadovoljni. K dirkam vozi mestni avtobus z Glavnega trga. Šatori in godba bodo skrbeli za razvedrilo na dirkaštvu. Kdor bo hotel poskušati svojo srečo pri stavih, bo imel za to dovolj prilike. Propozicije za te dirke so bile napravljene tako, da je težko uganiti v naprej, kdo od konjev bo zmagoval.

u— Promenadni koncert. Mariborska mestna godba priredi jutri ob 20.30 v mestnem parku svoj drugi promenadni koncert z izbranimi sporedom.

u— Trg v sredo. Kljub deževnemu vremenu je bil včerajšnji trg precej dobro založen. Kmetije so pripeljali 25 voz čebule in česna, 1 voz krompirja in zelenjave, 4 voze sadja. Bilo je na trgu tudi precej perutnine. Cene so bile naslednje: piščanec 12 do 18 Din par, kokoši 25 do 35 Din, rabe 15 do 25 Din, gosi in purani 30 do 50 Din, domači zajci 4 do 25 Din komad, krompir 1 do 1.50 Din, čebula 3 do 4 Din, česen 6 do 7 Din, paradižnik 4 do 6 Din, glavna salata 0.50 do 0.75 Din, koleraba 0.25 do 0.50 Din, ohrovt 2 do 3 Din, kumare 0.50 do 4 Din. Sadje: breskve 6 do 10 Din, grozdje 2 do 12 Din, bruske 3 do 4 Din, jabolka 5 do 6 Din, marelice 4 do 6 Din kilogram.

u— Vlom pri Sv. Marjeti. Preteklo nedeljo so neznanzi vlomili pri veleposelniku in gostilničarju Alojziju Šikerju ter odnesli iz predala pisarne mize 3000 Din.

Iz Škofje Loke

u— Sestanek somišljenikov JNS v občinski posvetovalnici je pokazal, da strankinski pristopi budno pazijo na dogodke v našem javnem življenju. Sestanku je predsedoval predsednik JNS, škofjeljski župan notar g. Stevo Sink. Daljše poročilo o delovanju občinske organizacije JNS pa je podal tajnik g. Debeljak. Na sestanku je bila sprejeta tudi primerna resolucija, ki bo odposlana na pristojna mesta.

u— Škofjeljski občinski odbor je na svoji ponedeljkovi seji razpravljal o prodaji stare škofjeljske šole, o podpori za gasilsko četo, o ubožnih zadevah, o statusu za občinske uslužbenice in o tujsko-prometnem vprašanju, ki je za naše mesto čedalje bolj pereče. Seja je potekala zelo živahno, doseženo pa je bilo v vseh sklopih soglasje vsega občinskega odbora. u— Velik požar v Dorfarjih. V tork kmealu po pomoči je nastal pri posetniku Francu Omeju v Dorfarjih velik požar, ki je v kratkem času upelnil vse gospodarske poslopja in načel tudi ostrešje hiše, ki pa je bila v ostalem rešena po gasilcih, ki so prihiteli iz vseh okoliških krajev na pomoč. Lastnik ima 80.000 Din škode, ki je le deloma krita z zavarovalnico.

Iz Tržiča

u— Recitacijski in koncertni večer sta nam priredila prejšnji četrtek g. Skrbinšek Milen, član ljubljanskega gledališča, in tenorist g. Jarč Angel, bivši član Bratislavske opere. Pevske točke je spremljal na klavirju g. Kumer Vlado. Program je bil skrbno izbran od opernih arij do narodnih pesmi. Prepleten je bil z recitacijami del Srečka Kosovele, Ivana Cankarja in Otona Zupančiča. Tenorist g. Jarč je pokazal veliko tehnično znanje in umetniško predanost. S posebnim odobravanjem so poslušalci sprejeli narodno »Meni vseno je«. Zaradi tolikoga navdušenja občinstva je razvil tudi g. Jarč svoje sile ter postal s prednaslanjem Ariosa iz opere »Bajazet« tako zmgovit, da je bil deležen viharne pohvale. G. Skrbinšek Milen je pokazal z recitacijami med in silo kakor v drami. Najmočnejši je pri podajanju socialnih motivov. G. Kumer Vlado je mlad, nadarjen student konservatorija. Z dvema točkama (Chopinov »Nocturn« in b-molus« in Novakova »Slovaška suita«) je pokazal že prav lepo tehnično zrolost. Deležen je bil občinskega odobravanja občinstva. Spremljal je na klavirju gospođa Jarca pri pevskih točkah in g. Skrbinška pri melodrami »Pesem čarovnice«. S svojo muzikalnostjo in umetniškim podajanjem je bil z obema v krasni harmoniji. Z umetniškim triom je bilo občinstvo v celoti zadovoljno. Kako pa je bil trio zadovoljen z obiskom, je pa drugo vprašanje.

državna tiskarna v Carigradu. Iz vsebine omenjamo zlasti članek »Le Développement de l'Instruction publique en Turquie«, ki nas seznani z razvojem turškega šolstva. Posamezne turške republike tvorijo tudi v tem pogledu daljnosežne zgodovinski mejniki. Z zakonom z dne 3. marca 1924 je Turčija unificirala vse učne zavode in odpravila verske šole (medrese), ki so imele v kulturno zmoale turškemu šolstvu odločilno vlogo. Šole so načeloma državni zavodi, tam pa, kjer so dopustili zasebne šole, morajo kvevati po državnem učnem načrtu in so pod stalno in strogo kontrolo državnih oblasti. Drugo vodilno načelo turškega šolstva je popolna laizacija šolstva. Turčija je edina država na svetu, kjer se je laiško načelo uveljavilo brez diskusije in v vsej svoji dolednosti. Vera je v Turčiji strogo ločena od države in turška ustava nima nobenega člana, ki bi se tikal vere. To načelo so izvedli tudi v šolstvu. V nobeni turški šoli ni verskega pouka in vzgoje. Šola skrbno varuje mladi rod pred kakršnimkoli verskim vplivom in proselitizmom. Toda, če je turško šolstvo zoper proselitizem, je tudi zoper protiversko propagando, ki jo opravlja šolstvo v sovjetski Rusiji. Tretje vodilno načelo turškega šolstva je demokracija. Turčija vidi v sebi demokracijo in njen ideal je »država brez privilegijev in razredov«. Zaradi tega je šoleki pouk zastonj in vsaka šola je vsakomur dostopna. Demokracija načelo je dosledno izvedeno v vsem, kar se

tiče šole in učencev, in največje važnost polagajo na to, da bi šola bila čim manj »šolekasta«, to se pravi: oddaljena resničnemu življenju. Razmah turškega šolstva nam kažejo tile podatki: V letu postanka Kemalove republike je bilo v turških osnovnih šolah 50.000 deklet in 250.000 dečkov. l. 1932. je bilo že 195.000 deklet in 360.000 dečkov. Na univerzi v visokih šolah je bilo v prvem letu republike 285 žensk in 2014 moških slušateljev, l. 1932. pa 716 ž. in 4858 m. slušateljev. Podoben stooostni napredek vidimo tudi v vmesnih panogah med osnovnim in visokim šolstvom. — V tem zvezku »La Turquie Kemaliste« je objavljen tudi poltopia bivšega francoskega ministrskega predsednika E. Herriota »De la Vieille a la Nouvelle Turquie«. O napredku turške književnosti pričuje odlomek iz romana »Leila, fille de Gomorrhe«, ki je bil preveden v francosčino in čigar avtor je največji turški romanopisec Jakup Kadri Bey. Posebnost številke so krasne ilustracije, zlasti pesniški novi palač v Ankari, ki kažejo

Iz Kamnika

ka—Nočni vrom v Kamniku. Odkar so orožniki polovili vlomsko družbo, ki je pozimi in pomladi napravila vrsto vlomov in tatvin v Kamniku in okolici, smo imeli dalje časa mir. V noči na sredo pa je spet neki pripadnik vlomil, in sicer v izlozbeno okno mehanika in trgovca Slatinske v Maistrovi ulici. V zgodnji jutranji uri je spretno odprl leseni pokrov pri izlozbi, z diamantom izrezal šipo in si tako na enostaven način in brez šuma napravil dostop do zaloge raznega orodja in sestavnih delov koles v izlozbi. Prisvojil si je dvojce gumijastih cevi in plaščev za kolesa, več zvoncev, orodja in raznih sestavnih delov za kolesa. V preveliki naglici pa je prevrnil neko skatlo. Repot je zbudil neko žensko, ki je takoj prihitela k oknu in pregnala vlomilca. Tat je zbežal v smeri proti Glavnemu trgu in izginil za ogrom.

Iz Konjic

nj—JNS v konjiškem srežu. V nedeljo je imel narodni poslanec g. Gajšek po prvi maši shod pri Sv. Jerneju v Vališerjevi gostilni. Zbralo se je lepo število poslušalcev, po večini posestnikov, ki so s pazoštvostjo poslušali govornikova izvajanja o gospodarski politiki stranke, zlasti o proračunu, zakonu o zaščiti kmetov in narreditvi o zaščiti obrtnikov in trgovcev, ki bo v kratkem izšla. Prisotni so iznesli prošnje občine, posebno glede peregatnega vprašanja regulacije Ličence, osuševanja travnikov in poprave občinskih cest. Zborovanje je trajalo preko dve uri.

nj—Poslovilni večer priredila vsa narodna društva in sreska organizacija JNS v Konjicah dr. Mejaku Ervinu, Petku Antonu in Krizmančiču Milku, ki v kratkem zapuste Konjice, dne 21. t. m. ob 20. v gornjih prostorih Narodnega doma. Sodelovala bosta sokolski društveni orkester in pevski zbor. Vabljeni prijatelji, sodelavci in znanci odhajajočih in sploh nacionalisti.

Iz Ptuja

—Mestni župan g. Jerše je nastopil sedni dopust in zaradi tega ne sprejema strank do konca t. m. Za časa njegove odsotnosti ga nadomešča podžupan g. Pirich Pavel.

—Dvojna mera. Tako piše »Slovenec«: Dvojna mera v številki v torek in s poka nad krivično razdelitvijo cimenta pogorelec pri Sv. Marku. Ker navaja dopisnik v tej notici, da je ciment delila banska uprava, mu v informacijo povemo, da cimenta ni dobavila banska uprava, nego ga je delila čisto brezplačno sreska organizacija JNS iz Ptuja, ki ji je ciment podarila Trboveljska premogokopna družba brezplačno na intervencijo narodnega poslanca g. Lovra Petrovarja za pogorelec v ptujem okraju. Sreska organizacija JNS v Ptujju se je v prvi vrsti ozirala na pogorele pri Sv. Marku, ki so res siromašni in so bili najhujše prizadeti od požara. Cement se je razdelil med pogorele ali ne glede na to, ali je kdo pristal stranke ali ne. Organizacija se je ravnala le po premoženjskem razmerju pogorelecev. Da je ta razdelitev zbudila ogorčenje med tamšnjim prebivalstvom, je gola laž. Nasprotno, ljudstvo je sreski organizaciji JNS prav hvaležno za njen velikodušni dar.

—Iskleden napadalec na vlake. Poročali smo že večkrat o neznanu, ki je metal na osebnih in brze vlake kamenje ter tudi nastavljal med tračnice železo ter napravil s tem železniški upravi večjo škodo. Varnostnim organom se takrat ni posrečilo krivca izslediti. Pred dnevi pa je opazil sprevidni brze vlake, ki odhaja iz Ptuja proti Pragerskem ob 2. jutraj nekakega neznanega moškega, ki se je sukal okoli brze vlake in se v hipu, ko je vlak odhajal, pognal na vlak. Sprevidnik je neznanca v vlaku izsledil ter ga na prihodnji postaji izročil oblastvom. Spoznali so v njem brezposelnega že kaznovanega Rožmarina Alojza iz Tivolca, ki je dejanja deloma priznal in se izgovarjal, da je metal kamenje v vlake, ker je bil pijan. Glede slepe vožnje pa je dejal, da se rad vozari. Oddan je bil sodišču.

—Karambol avtomobilista s kolesarico. Ko je vozil šofer Muhič Franc iz Ptuja s osebnim avtomobilom po banovinski cesti iz Ptujke gore proti Ptujju, mu je nasproti privozila neka 12letna deklica na moškem kolesu. Peljala se je pravilno po desni strani ali naenkrat je postala nesigurna na ko-

lesu in je vozila naravnost proti avtomobilu. Šofer se je s avtom takoj izognil ob občestni jarek, da je k vsej sreči zadel de-

klico le s levim kolesom. Vrglo jo je po tleh, odnesla pa je le lahke praske, dočim je imel šofer večjo škodo na avtomobilu.

GOSPODARSTVO

Zakaj so bila prekinjena pogajanja z Italijo zaradi lesa

Kakor znano, so bila pogajanja, ki so se vršila med našo državo in Italijo zaradi ugodnosti za izvoz našega lesa v začetku julija prekinjena. O poteku teh pogajanj je takoj po svojem povratku iz Rima obširno poročal našim interesom minister n. r. g. Ivan Mohorič, ki je naše izvoznike tudi podrobno seznanil s razlogi, ki so dovedli do tega, da so bila pogajanja prekinjena. Včerajšnja »Politika« objavila sedaj naslednje poročilo generalnega tajnika Saveza lesnih industrijev in trgovcev v Zagrebu g. Maksa Mautnerja o neuspelih pogajanjih z Italijo.

Naša delegacija je postavila zahtevo, da nam Italija prizna enake olajšave, kakor jih je dobila Avstrija, in da te olajšave obsegajo tudi one vrste lesa, ki jih Avstrija ne izvažja, kakor hrastovino in bukovino. V teku pogajanj je naša delegacija v toliko popustila, da ni vedela na enakih ugodnostih, dočim je bila italijanska delegacija pripravljena pristati le na preferenco za hrastovino, glede bukovine pa je ponujala le 20% popust na železnih in to samo za Severno Italijo do Milana. Ta ponudba glede popusta na železnih pa je dejansko le posledica konkurenčne borbe med italijanskimi železnici in avtomobilskim tovarnim prometom, ki je v Italiji cenejši. Glede mehkega gradbenega lesa ni italijanska delegacija pristala na noben popust.

V tem stadiju so bila pogajanja prekinjena, da bi se Italija lahko pogajala z Avstrijo. Kakor je podoba, je Italija obvezana nasproti Avstriji, ki ji očitno onemogoča, da bi ugodila našim zahtevam. Naša delegacija je pri ponovnih pogajanjih izjavila, da ne more odstopiti od preferenc za mehki les, četudi bi bila ta preferenca manjša od one, ki je bila priznana Avstriji. Istočasno pa je zahtevala primerno preferenco za bukovino. Opozorila je tudi, da bi tržaški sporazum, ki ima namen stabilizirati razmere na italijanskem tržišču, izgubil za naše interese vsak pomen, če ne dobimo primerne ugodnosti. Naposled je italijanska delegacija pristala le na neznačajno preferenco za mehki les, in sicer za korintin, ki bi znašal komaj eno tretjino našega normalnega izvoza in še to le za južno Italijo. Odbila pa je našo zahtevo glede preferenc na bukovino, glede kontingenta za desčice za zaboj in glede vezanja carine na drva za kurjavo in ogelje. Naša delegacija je po temeljiti proučitvi poslednje italijanske ponudbe prišla do zaključka, da je ta ponudba nesprejemljiva, ker bi s sprejetjem te ponudbe sami pristali na diskriminacijo našega izvoza v Italijo in to ne samo v pogledu višine carine, temveč

tudi v pogledu geografskega tržišča za naš izvoz.

Italijanski predlogi so kazali jasno tendenco rezervirati vse tržišče v Gornji in Srednji Italiji za avstrijski izvoz a priznati velikih carinskih in prevoznih ugodnosti. S pristankom na italijanske predloge bi bili oškodovani interesi naših severnih krajev (dravske banovine, Gorskoga Kotara in Like), ki po naravi gravitirajo na Gornjo in Srednjo Italijo, ki jo že decenije oskrbujejo z lesom. Vrh tega igra v našem izvozu vedno večjo vlogo izvoz bukovine lesa in ima nova italijanska carina namea omejitvi izvoz bukovine lesa v Italijo. Svoje neznačajne ponudbe pa je Italija še vezala na pogoj, da bi del izvoza na kontingent s preferenco izvozili preko Reke in Trsta in da se naša država obveže, obdržati tržaški sporazum. Namen Italije je bil, da glede mehkega lesa iztisne naš izvoz a severnega tržišča in našemu izvozu odredi posebno smer, ki ni v skladu z našimi interesi in da brez dovoljene utemeljitve zmanjša naš izvoz bukovine. V tej situaciji naša delegacija ni mogla storiti nič drugega, kakor zavrniti predloge italijanske delegacije in prekiniti pogajanja.

Centralni odbor jugoslovenskega lesnega gospodarstva je, kakor znano, po neuspelih pogajanjih soglasno sklenil odpovedati tržaški sporazum, ki je bil sklenjen 30. januarja t. l. med predstavniki lesnega gospodarstva Avstrije, Jugoslavije, Rumunije in italijanskega trdnika Feltrinelli, kot predstavnik ruskega izvoza lesa. Namen tega sporazuma je bil ta, da se stabilizirajo cene na italijanskem tržišču in da se določijo enotni prodajni pogoji, kar bi bilo v interesu italijanskega lesnega gospodarstva (ki trpi zaradi nizkih cen trvoženega lesa) kakor tudi v interesu izvoznih držav. Ta sporazum je naše lesno gospodarstvo sklenil v prepričanju, da bomo dobili enake ugodnosti, kakor Avstrija. Na koncu je g. Mautner še izjavil, da je do pogajanj prišlo na inicijativu italijanske vlade, ki je naslovila na našo vladu poziv za ta pogajanja še pred zaključkom pogajanj med Italijo in Avstrijo. V teku pogajanj na se je jasno videlo, da je Avstrija stavila svoj veto proti preferenci za naš mehki les v Severni in Srednji Italiji. Glede kliringe je g. Mautner še omenil, da dobivajo pri obračunavanju odelne premije 28,5 odst. naši izvozniki v dinarjih okrog 15 odst. manj, nego bi dobili v primeru svobodnega prometa s tujiimi devizami. Zato pa plačujejo naši uvozniki toliko manj. Na ta način se favorizira pri nas uvoz inozemskega blaga iz klirinskih držav nasproti državam, s katerimi nimamo kliringe.

Potrebe našega združništva

»Združni vestnik«, glasilo Zveze slovenskih združ obavlja v svoji najnovejši številki naslednje resolucije, ki so bile sklenjene na nedavni seji načelnstva in nadzorstva.

Koncentracija in depolitizacija združništva

Na opetovne nasvete javnih funkcionarjev naj se naše združništvo koncentrirajo in depolitizirajo, ugotovljamo, da v organizaciji naše Zveze že več let popolnoma složno sodelujejo kot združarji pristajši vseh bivših političnih strank in je torej Zveza že davno prenehala biti domena kakor politične stranke. Prav tako je Zveza zadnja leta intenzivno delovala na koncentraciji združništva in je v tem pogledu dosegla določene razveseljive uspehe. To so dovoljni dokazi, da se zavedamo ne samo škodljivosti cepljenj združništva in vmešavanja političnih strank, temveč predvsem tudi, da je za uspešen nadaljnji razvoj združništva potrebno, da g. vodi samo združništvo in ne morda tudi strankarska ideologija in da je treba vzpostaviti gospodarsko homogenost naše vasi. Naj

vsi združni faktorji delujejo po teh načelih, pa ne bo nevarnosti, da bi prišlo v združnih vrstah do strankarskega izigravanja ali celo do novega cepljenja.

Ako kljub temu ideja koncentracije in depolitizacije ni bolj napredovala, tedaj tega ni kriva samo okoliščina, da so bili pri nas v polpreteklem času politiki obnem tudi združni voditelji in da so se grupirale združbe po strankarski pripadnosti združarjev, temveč je danes kriva tudi država, ki še ni unificirala in modernizirala združne zakonodaje in je s novimi specialnimi zakoni in nerednimi prav do združne časa celo pospeševala — čeprav morda nehoti — cepljenje in trenje v združnih vrstah. Zato je v prvi vrsti potrebno, da država podpre dobro voljo združarjev z unifikacijo združnega prava, ki naj vsebuje tudi določbe za smotnejšo organizacijo združništva v višjih enotah.

Modernizacija združnega prava pa je nujno potrebna tudi zato, da bo možno preustrojiti posamezne združbe, kakor tudi, da bo revizija združ uspešnejša.

Vpostavitve likvidnosti

Z dosedanjimi ukrepi se ni dosegla željena likvidnost denarnih zavodov in je zato to vprašanje slej ko prej odprto ter čaka nujne rešitve, saj je nelikvidnost denarnišča še največja ovira, da tudi pri nas ne pride do izboljšanja gospodarske delavnosti.

Iz privatnih denarnih zavodov je šel denar po večini v javne, odnosno od države privilegirane denarne zavode. Ako ne drugače, tedaj naj država olajša nevdržno stanje privatnih denarnih zavodov na ta način, da javni zavodi posodijo privatnim vsaj toliko, kolikor morajo ti izplačati obresti svojim vlagateljem; seveda ta kredit ne bi smel biti dražji kot je sedaj najvišja obrestna mera za vloge.

Tudi še ni izpolnjena zakonita obljuba, dana v členu 14. uredb o zaščiti kmeta, da bo država proskrbela sredstva za odkup zaščitnih kmetičkih dolgov do 50 odstotkov. Zaradi zbitosti kmetov, katerim so posodile nekatere zadruge vsa, druge pa večino svojih sredstev — hranilnih vlog, izgubila naša najboljša in desetletja najkoristnejša naša gospodarska organizacija, t. j. naše kreditno združništvo, upanje, da bo še mogla vršiti svoje obšokoristno nalogo. Če ne more drugače, naj država izpolni dano obljubo vsaj v toliko, da preskrbi kreditnim združarjem kredit za lombard 25 odst. kmetičkih posojil po obrestni meri, ki bo nižja kakor ona za kmetičke dolgeve.

Izvrševanje uredbe o zaščiti kmeta

Uredba o zaščiti kmeta je stopila v veljavo že pred 8 meseci in smo takoj opozorili ministrstvo na nekatere velike nejasnosti in pomanjkljivosti, vendar do danes še ni izšel komentar, odnosno pravilnik, ki bi omogočal pravilno tolmačenje in izvajanje uredbe. Najhujše pa je, da zaradi tega mnogi dolžniki zanemarijo svoje plačilne dolžnosti, češ, saj bo uredba itak še spremenjena in to v njihovo korist. Na srečo je uspelo v večini slučajih s svobodnim sporazumom urediti odnose med posojilnicami in zaščitnimi dolžniki; toda množijo se v zadnjem času primeri, ki jih ni mogoče več sporazumno urediti. Banska uprava namreč ne rešuje pritožb, češ, da je treba počakati na pravilnik. To okolnost izrabljajo prav tisti,

ki jim po uredbi ne gre zaščita, da dosežejo svoj začasno zaščito, in to v veliko škodo združništva in javnega kredita.

Zato apeliramo na pristojna oblastva, da rešujejo sprti pritožbe — v duhu uredbe — ki je vendar toliko jasna, da dopušča izjedo rešitve. Razen tega naj pristojno ministrstvo čim prej izda potrebne pravilnike.

Končno je potrebno, da oblastva opozore prizadele dolžnike in upnike, naj se ne zanašajo na nadaljnjo olajšanje plačilnih obvez po uredbi, temveč naj čim vestneje vrše svoje plačilne obveze.

Stanje Narodne banke

Poslednji izkaz Narodne banke od 15. julija zaznamuje povečanje zlate in devizne podlage za 16,3 milijona Din, tako da znaša sedaj podlaga 1890,9 milijona Din. Devize, ki se ne vstefajo v podlago, pa so nazadovale za 10,1 na 21,4 milijona Din. Stanje kovane denarja v niklu in srebru v blagajnah Narodne banke se je povečalo za 21,8 na 284,2 milijona Din, menična in lombardna posojila pa so nazadovale za 5,0 na 1809,9 milijona Din.

Obtok bankovcev se je skril za 7,4 na 4112,7 milijona Din in je pri tem za 200 milijonov Din manjši nego lani v istem času in za 740 milijonov Din manjši nego pred dvema letoma. Obveznosti na pokaz so se povečale za 52,9 na 1160,9, obveznosti s rokom pa so nazadovale za 28,5 na 898,3 milijona Din. Postavka obveznosti s rokom, kjer se knjižijo poleg izdanih blagajniških bonov tudi inozemski devizni kredit, je torej po 2 in pol letih prikril padla zopet pod 900 milijonov Din. Najvišje stanje je ta postavka zabeležila 15. oktobra 1932, ko je znašala 1479 milijonov Din in je torej od tedaj nazadovala za 580 milijonov Din, kar je predvsem v zvezi z odplačili inozemskih deviznih kreditov.

Kritveno razmerje se ni bistveno spremenilo in znaša kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah 35,55% kritje v samem zlatu pa 33,75%.

Gospodarske vesti

—Zakon o pospeševanju čebelarstva. Kmetijsko ministrstvo izdeluje zakonski načrt o pospeševanju čebelarstva. Zakon bo vseboval odredbe za pospeševanje čebelarstvih izdelkov, za pobijanje čebelnih bolezni in za nadzorstvo nad trgovino a čebelarstvi izdelki. Razen tega bo v zakonu več določb, podobnih kakor v zakonu o pospeševanju živinoreje. Te določbe bodo urejale ustanavljanje in vodstvo čebelarstvih organizacij. Novi zakon bo dal možnost za mnogo večjo proizvodnjo čebelarstvih izdelkov in za razvoj čebelarstva, ki je posebno važno za naše kraje.

—Ukinjenje luksuznega davka na sobne krome. Davčni odsek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo o luksuznem davku na umetne zobe in zobne krome iz zlata, platine in srebra. To pojasnilo pravi glede na vloge, ki so jih o tej stvari predložile davčnemu oddelku zdravniške zbornice, da se morajo umetni zobje in zobne krome iz higijenskih razlogov izdelovati iz teh kovin in zato nimajo luksuznega, temveč higijskega značaja. Na podlagi tega je davčni odsek izdal okrožnico, da se v bodoče umetni zobje in zobne krome iz žlahtnih kovin ne smatrajo za luksuzno blago.

—Dobave. Direkcija državne železarnice Vreše sprejema do 1. avgusta ponudbe glede dobave 150 kg terpentina, 20 kg šivalnih jermen, 800 komadov žarnice, 10.000 kg črne pločevine, 38 kom. krogličnih ležajev, 23 plošč bakrene pločevine in 7 plošč medenastne pločevine, do 8. avgusta pa glede dobave 250 kom. grafitnih elektrod, 400 plošč pocinkane pločevine, 50 komadov ventilnih krogličnikov. —Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 7. avgusta ponudbe glede dobave 2500 komadov kočice za kape, ca 1800 kg železne žice in 35 ton peska, do 8. avgusta glede dobave 334.000 komadov železnih vijakov, raznega orodja, 500 kg feromangana, 500 kg kupromangana, 1000 kg ferocelice, 100 kg ferokroma, 40 kg fosfor-bakra, do 9. avgusta glede dobave 250 kom. topilcev, 50 kom. vesel, raznega kavčukastega materiala ter raznega orodja, do 10. avgusta glede dobave priprav za ognjevarne aparate ter večje množine pločevine; do 12. avgusta glede dobave 1500 kg azbesta v ploščah, 15 kg azbestnih pletenic in 455 kg azbestnih vrvi; do 13. avgusta glede dobave žičnikov, do 15. avgusta glede dobave 250 m² brušenih cementnih plošč, 75 m² keramičnih plošč, 50 m² plošč iz fajance, 750 kom. košar ter glede dobave kabljev, žice itd., do 17. avgusta glede dobave 800 kg cinkovega belila, 3000 kg barv, 200 kg železnega minila, 800 kg lanenega firneža, 25 kg sikativka, 1500 kg steklastarske kita, 600 kg minimum-kita in drugega barvarskega materiala ter glede dobave pečl, dimnih cevi itd.

Borze

18. julija.

Na ljubljanski borzi so ofielni tečaj deviz ostali danes v glavnem nespremenjeni. V privatnem kliringu so avstrijski šilingi ponovno nekoliko popustili in notirajo sedaj 9 do 9,10 (v Zagrebu promet 8,93, v Beogradu tečaja 8,80 do 8,90). Angleški funti so se v Zagrebu v privatnem kliringu trgovali pa 427, grški boni pa po 29.

Na zagrebškem efektenu tržišču se je vojna škoda v pričetku prometa nekoliko okrepila, pa je bila zaključena 324, pozneje pa je bil zabeležen tečaj 318 in 322. Promet je bil še v 7 odstotnem investicijskem posojilu po 72 in v delnicah Sečerane Osijek po 110.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2308,14—2315,10, Berlin 1299,58—1310,38, Bruselj 793,57—797,51, Curih 1108,35—1113,85, London 170,86—172,46, Newyork 3368,00—3396,26, Pariz 224,82—225,44, Praga 141,12—141,98, Trst 291,01—293,41 (premlja 28,5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9—9,10.

Zagreb. Amsterdam 2308,74—2315,10, Berlin 1299,58—1310,38, Bruselj 793,57—797,50, London 170,86—172,46, Milan 291,01—293,41, Newyork kabel 3390—3418,26, Newyork ček 3368—3396,26, Pariz 224,82—225,44, Curih 1108,35—1113,85.

Curih. Pariz 20,2475, London 15,45, Newyork 3069/8, Bruselj 71,6750, Milan 26,30 Madrid 41,95, Amsterdam 207,85, Berlin 117,50, Dunaj 57,50, Stockholm 79,65, Oslo 77,65, København 69—, Praga 12,75, Varšava 58,0250, Bukarešta 3,05.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 11,05, London 27,18, Milan 46,10, Newyork 538,15, Pariz 35,54, Praga 21,74, Curih 173,34, 100 S v zlatu 128—.

Efeti.

Ljubljana. Vojna škoda 317—319, 7% invest. 71—72, 7% Blair 57—58, 8% Blair 64—65, 7% Drž. hip. banka 68—69, 4% agrarne 38,50—39,50, 6% begluške 55—56.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 318—322, za avg. 319—324, za sept.-dec. 330—324, 7% invest. 71—72,50, 4% agrarne 38—40, 7% Blair 57—59, 8% Blair 64 den, 6% begluške 55,50—56,50; delnice: PAB 219 den, Sečerana Osijek 105—110, Trbovelje 90 bl.

Beograd. Vojna škoda 317,50—318 (319, 316,50), za sept. 319,50 bl. (319), za nov.—(322), za dec. 320—321 (322, 320,50), 7% invest. 71,25 den. (71), 4% agrarne 38,50—39,50, 6% begluške 55,80—56,10 (56), 7% Blair 58—58,50 (58,25), Nar. banka 4000—4030 (4000), PAB 218—219.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 9,75, Stalaeisenbahngesell. 12,50, Raše 7 (v predborzi), Trboveljska 9,80, Aloina-Moni. 8,75, Kranjska ind. 4,50 (v predborzi).

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 18. julija. Začetni tečaji: Pšenica: za julij 98,625, za sept. 100,25, za dec. 102; koruza: za sept. 63, za dec. 66,25.

+ Winnipeg, 18. julija. Začetni tečaji: Pšenica: za avg. 86, za okt. 87,50.

+ Ljubljanska borza (18. t. m.). Tendence za žito mirna. —Nadjo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneih): pšenica (po mlevski tarifi): baška 79-80 kg po 162,50—165, baška, 80 kg po 165—167,50; koruza (po navadni tarifi): popolnoma suha a kakovostno garancijo za julij 147,50—150; moka: baška 200 kg po 250—255, banatska 255—260.

+ Novosadska blagovna borza (18. t. m.). Tendence nespremenjena. Promet srednji. Pšenica: baška, okol. Novi Sad, srednjebaška, gornjebaška, elavonenska, stara, 78 kg 107,50—110, nova, 79 kg 102—105; baška okol. Sombor, stara, 78 kg 105—107,50, nova, 79 kg 100—102,50; baška potiska, stara, 77 kg 110—112,50, nova, 79 kg 110—112,50; ladja Tisa, stara, 77 kg 115—117,50, nova, 79 kg 115—117,50; baška, ladja Boge, stara 77 kg 112,50—115, nova 79 kg 110—112,50; sremenska, stara, 78 kg 107,50—110, nova, 79 kg 100—102,50; gornjebaška, stara, 76 kg 102,50—105; nova, 79 kg 100—102,50; baška, banatska, ladja Dunav, nova, 79 kg 110—112,50. Jermen: baški, sremeki, novi, 65/66 kg 84—86, Koruza: baška 91—93; okol. Sombor 93—95; banatska 91—93; baška ladja Tisa, Dunav 101—103. Moka: baška, banatska 200 kg po 250—260 (sremenska, elavonenska 180—190); 200 160—180 (160—170); 200 140—160 (140—150); 200 120—140 (120—130); 200 105—110 (105—110); 200 107,50—112,50 (107,50—112,50). Otrubi: baški, sremeki 77,50—80; banatski 80—82,50.

+ Budimpeštanska termiska borza (18. t. m.). Tendence slaba, promet živahen. Pšenica: za okt. 15,92 do 15,93, za marc 17,92 do 17,94; koruza: za avg. 10,22 do 10,24.

ZIVINA.

+ Ljubljanski živinski sejem (18. t. m.). Dogan 46 volov, 36 krav, 21 telet, 59 praecov in 66 konj. Prodanih je bilo 16 volov, 13 krav, 12 telet, 57 praecov in 13 konj. —Sejem je bil slab, cene pa so ostale nespremenjene. Za kilogram žive teže so se trgovali: volji I. po 4,50—5 din, II. po 4—4,50, III. po 3—4, krave debele po 2,50—3,50, krave klobaerice po 1,50—2,50 in teleta po 5—6 Din. Praeci za rejko so se prodajali po 120—210 Din komad.

Jamarji vabijo k zrelu jame Gradišnice

Logatec, 17. julija.

Dočim se po gorah in goličavah Gorenjske zbirajo številni prijatelji narave, se pri nas na Notranjem lepo razvijajo nove sportne panoge. V Novi vasi se je baje za stalno naselil velik bel ptič, ki zbujajo zanimanje in občudovanje vseh, ki ga imajo priliko videti. Ta ptič je neplašljiv in živi brez vsake hrane, čeprav je zelo krvoloč, pri vsakem odletu namreč vzame s seboj človeka... in to od razlega človeka. Gnezdi v neki garaži, kjer ima v gnezdu še dva dorasla mladiča, ljudje pravijo tej ptičji družini »brezmotor-na letalca« in z njimi se igrajo v zraku naši idealni mladi sportniki.

Posebno velik razmah pa kaže nova sportna panoga: raziskovanje podezelskega kraka, ki nudi neprimerno večji užitek od užitia v gorah. V skrivnostnih podezelskih velikih dvoranah, liki onim iz tisoč in ene noči, v rovi in celicah obiskovalcev kar obtrpi in se ne more ločiti od podezelskih krasot. Velicaste skrivnosti skriva Krak, ki do njih še ni stopila človeška noga. Nepopisno lepo so okrašene mogočne stene in cela grčevja podzemlja z nebrojnimi, različno oblikovanimi tvorbami. Dostikrat se mora jamar plaziti po trebuhu po različnih ožinah, preplezati mura mogočne stene, ki so se mnogo bolj nevarne in kočljive kakor plezalne ture v gorah, kajti te stene so zelo izlizane od vode in ne nudijo nikakega oprijema, niti ni dana možnost zabijati kline. Najhujše pa je, da vlada v jamah tema in da je jamar povsem odvisen od svoje male lučke, brez katere ne sme napraviti niti koraka, sicer mu zmanjka tal.

Vajeni smo štiti v časopisih in revijah o junških podvigih razpisanih turistov v gorah, o jamarjih se pa nikoli ne sliši, zlasti ne o njihovem trudu in delu. V obeh ljudji so jamarji vedno umazani, zelo natovorjeni ali kakorkoli obremenjeni. Da ni vedno tako, se boste prepričali v bližnjih dneh, ko priredijo jamarji svoje veliko jamarstvo veselje pri največji in najgloblji jami v Sloveniji takozvani Gradišnici. Tam boste videli, da so jamarji ljudje, kakor ste vi, da znajo veseli celo plesati in kakšno zapeti da vedo kaj je lepo in dobro in da znajo z vsem tem tudi drugim ljubecem postreči. V zvezi s to veselico bo združena tudi ekspedicija v jamo Gradišnico.

20 piščancev za kos mila

Na Niponskem imajo letos ogromen presek piščancev. Največ kurje zalege imajo na polotoku Hondu, kjer je toliko piščancev, da jih sploh ne morejo prodati. Ljudje jih niti več ne koljejo, ampak kar zapokavajo v jame. Jajca si lahko vzame vsakdo, kakor pri nas vodo.

Oči, ki vidijo 4800 km daleč

Iz te daljave se more fotografirati svetloba sveče

Med najsijajnejše pridobitve moderne tehnike spadajo pač pridobitve optičnega značaja. Tako nam daje novi elektronski mikroskop takšne vpoglede v svetovje najmanjšega, da si jih pred desetletjem nihče ni drznil niti misliti. Takrat je veljal Siedetopfov in Zsigmondyjev ultramikroskop, ki je povečal predmete v posebno ugodnih okoliščinah kakšnih 5000-krat, za višek vsega možnega. Elektronski mikroskop, ki spreminja prejšnje, popolnoma optično dogajanje pri povečavi v elektromagnetsko, pa daje že danes 20.000 kratne povečave, kar je pa komaj začetek. Seveda se dajo za sedaj opazovati samo predmeti, ki sami žarijo, a že to nam odkriva doslej neznan, ogromno področje in ni dvoma, da znanost ne bo ostala samo pri tem.

Kakor v svetovje najmanjšega pa je znanost v povojnih letih napravila nena-

dejane prodore tudi v svetovje največjega. Ta čas največji teleskop na svetu je, kakor znano, teleskop zvezdarne na Mountu Wilsonu v Kaliforniji. Njegovo zrcalo meri v premeru 2 in pol metra ter tehta 4 t, ogrodje, ki tega velikan drži, pa je visoko kakor trinadstropna hiša in ga je izdelala tovarna, ki je v svetovni vojni izdelovala največje ameriške topove. Opazovanja se vršijo s fotografsko kamero, ker je ta pač zanesljivejša in neprimerno več vidi nego človeško oko. Če si hočemo predstaviti zmogljivost tega velikan, moramo vedeti, da skrajša daljave za 4000 inko. Vzemimo, da bi opazovali z njim mesec tedaj bi na njem kot točke videli že 60 do 80 m velike predmete, 160 m velike objekte pa bi se spoznali po njihovi obliki. Kakšne manhattanke nebotičnike in Eiffelove stolpe na luni bi videli že povsem razločno. Toda ta teleskop rabi za opazovanje najoddaljenejših zvezd in pre-

megel ter je v tem svetovju odkril prej neslutena dejstva. Uporaba najmlajše vse-znalke med tehničnimi pridobitvami, svetlobno-električne stanice ali »električne očesa«, je zmogljivost mountwilsonskega orjaka povečala še v neizmernost. Ta stanica spreminja svetlobne vtise, kakor znano, v električne impulze in to tudi najmanjše svetlobne vtise, ki bi jih drugače ne doznali z nobenimi pripomočki. Z najobčutljivejšimi svetlobnimi stanicami fotografiramo lahko plamen sveče na daljavo 48 km, če pa združimo stanico z mountwilsonskim teleskopom, bi doznali normalno svečo že na oddaljenost 4800 km — ali toliko, kolikor znaša širina Atlantskega oceana med Hamburgom in New Yorkom.

Kakor pa vemo, gradijo sedaj v Ameriki teleskop, ki bo imel 5 m zrcalnega premera in o katerem si lahko mislimo, kakšna bo njegova zmogljivost.

Stavka v Ameriki

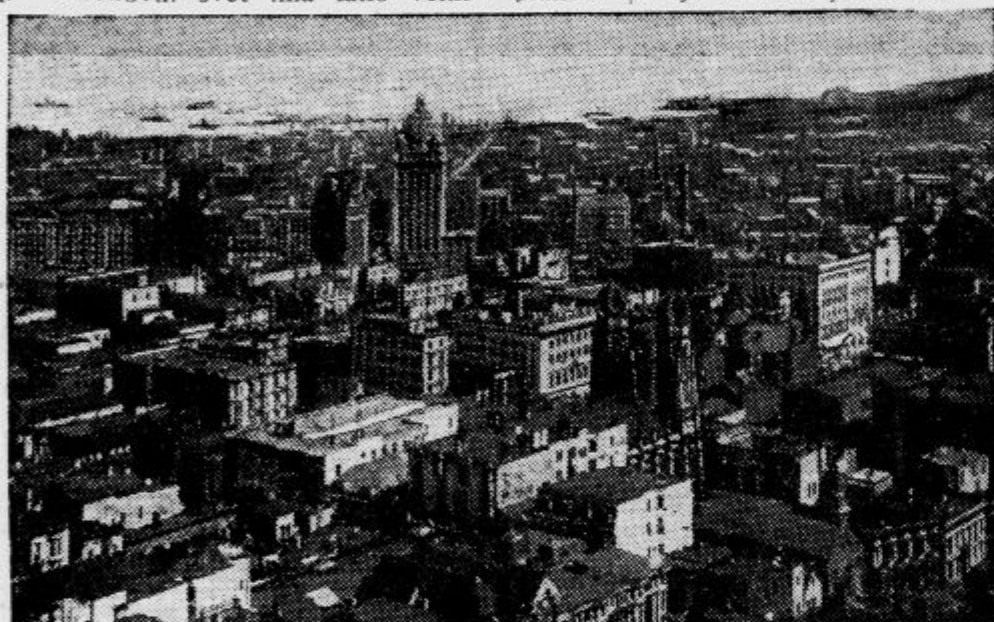
Kritičen položaj v kalifornijskih mestih — Ozadje stavke še ni pojasnjeno

Ogromna stavka v Kaliforniji, ki je popolnoma ohromila prometno življenje v San Franciscu, utesne povzroči temu mestu, a tudi vsaj delu ogromno škodo.

Vodstvo stavkovnega gibanja je v rokah stavkovnega sveta, ki šteje 25 oseb. S tem svetom se morajo varnostne oblasti v Chicagu pogajati glede odlokov o miru in redu. Stavkovni svet ima tako velik

da so živali zaradi lakote v nevarnosti, da poginejo, je nakupil mesa, ga naložil v avtomobil in se z njim zaletel skozi korдон stavkajočih straž pred živalskim vratom. Posrečilo se mu je, da je prišel do živali ter jim razdelil meso.

V Kaliforniji, deželi sadja, imajo prav zdaj čas, ko se obira sadje. Lastnikom plantaž pa je stavka prekižala načrte.

Pogled na San Francisco

vpliv in tako dalekosežna pooblastila, da diktatorično določa, katera podjetja smejo imeti odprte lokale in koliko osebja smejo zaposlovati.

V nekem klubu je zapustilo vse osebe lokal. Klub se je pritožil na stavkovno vodstvo in to je po posvetovanju sklenilo, da se sme vrniti na delo samo kuhar, tudi ta pa sme kuhati samo meščkano hrano. Stavkovni svet tudi izdaja nakazila za Petroleje. Petroleji pa se sme prodajati samo tistim, ki imajo za nakup priporočilo od vodstva stavke. Prednost pri nakupu imajo zdravniki, bolniške strežnice in dobrodelne ustanove.

Stavka je tako splošna, da trpe zaradi nje tudi živali v chicagskem zoooskem vrtu. Živali stradajo, ker stavka strežniško osebo. Neki milijonar, ki je zvedel,

Plantažni dninarji so se namreč v celoti pridružili stavkovnemu gibanju in dolina Sacramento je zaradi tega izročena na milost in nemilost stavkajočim, ki se nočejo vrniti na delo. Najhujši je položaj na plantažah za breskve, ki so pravkar zrele in jih ne morejo obirati ter spravljati na trg. Kalifornijski pridelovalci sadja bodo zaradi tega trpeli velikansko škodo.

Ena izmed redkih organizacij, ki se ne udeležuje sedanje stavke, je društvo strokovnjakov. Ti so namreč pred kratkim sklenili s tiskarnarji nove pogodbe, zato tiskarne delajo v polnem obsegu.

V Chicagu so zaprta vsa gledališča, prodajalne in trgovine. Samo nekatere trgovske hiše obratujejo. Tudi restavracije so zaprte, izvzemši 19 lokalov, ki jim je stavkovno vodstvo dovolilo kuhati za lačne želodce.

Policija proti najemnin

Na Angleškem si lahko vsakdo najame stražnika

Londonški Scotland Yard, sloviti državni in detektivski zavod v Angliji, je pred kratkim uvedel zanimivo novost. Proti določenim taksi si lahko vsakdo najame policijskega stražnika, od navednega stražnika do rajonskega nadzornika. Med pogoji, ki jih lahko stavi civilist, je tudi oblika. Vsakdo si lahko naroči policijskega stražnika v uniformi ali civilu, oddaja pa se stražnik tudi po velikosti in barvi las.

Za navednega stražnika v uniformi se plača en funt dnevno, za detektiva v večernem smokingu ali fraku pa do dva funta. Uprava Scotland Yarda je celo objavila, da oddaja proti plačilu tudi rajonske nadzornike v uniformi in na konju.

V angleški javnosti je ta novost izzvala mnogo komentarjev, kajti primerjavo se zaradi nje lahko prav groteskne situacije. Angličani, ki so veliki šaljivci, namreč pravijo, da bi se utegnili zgoditi, da bi zločinec, ki razpolaga z znanimi denarnimi sredstvi, lahko angažiral toliko angleške policije, da bi jo naravnost kupil za svoje podvige. Tako bi policija morala naravnost pomagati onemu, ki bi ga prav za

prav morala prijeti. Toda to so le teoretične možnosti. Scotland Yard je namreč vstavljal v pravilnik o izposojenju policijskih ključev, da se oddajo stražniki prosilec samo tedaj, če je uprava zavoda popolnoma prepričana, da se z njimi ne bodo vršile nikake zlorabe.

Otroci po notah

Neki francoski skladatelj, ki se je oženil pred osmimi leti, je ob svoji poroki prisegel, da ne bo imenoval svojih otrok nikoli drugače kakor po notah.

Njegova žena se mu je izpolnila pred letom dni, ko mu je žena povila sedmega potomca. Otroci se imenujejo po vrsti, kakor so prišli na svet: Doroteja, Renée, Miguel, Fanchon, Solange, Lailija in Simona.

Ko pa je pred kratkim skladateljova žena povila osmega otroka, je bil oče v nemali zadregi, kako naj ga krsti, da se ne pregreši proti svoji prisegi. In našel je izhod, ne da bi zagrašil ponovitev. Krstil je otroka moškega spola na ime Oktavij.

Edgar Degas

Stoletnica rojstva slikarja plesalk

Pred sto leti, 19. julija 1834, se je v Parizu narodil francoski slikar Edgar Degas, portretist plesalk.

Degas je bil v nekih ozirih velik čudak. Denar je bil zanj brez vrednosti. Stanoval je skromno v petem nadstropju in je imel za gospodinjstvo starega zmaja, ki je skrbel za njegov mir. Ta žena, ki so jo obiskovalci, še bolj pa obiskovalke mrazile zaradi odločnosti, s katero je bdela nad blaginjo svojega gospodarja, je bila za Degasa pravi rešilni angel, če so nestrpni obiskovalci premočno trkali na umetnikova vrata.

Nekoč je šla Degasova gospodinja na trg. Slikar je ležal v postelji, ko je pozvonilo pri vratih. Prestrašen je planil umetnik pokonci in vprašal pri zaprtih vratih, kdo je zunaj in kaj hoče. Oglasil se je moški glas, ki je povedal, da se piše James Willy Henderson, seveda Anglež in da želi kupiti od Degasa nekaj slik za 10.000 dolarjev. Ko je slišal umetnik, kakšna vsota se mu obeta, je zavrnil obiskovalca z besedami: »To je zame preveč, moje slike niso vredne toliko. Oglasite se pri slikarju Bourgeoisu v rue de Notre Dame des Champs. Pri njem boste gotovo našli to, kar iščete.« Anglež iz Amerike se je seveda zahvalil in odšel k slovitemu Dega-

sovemu konkurentu in je kupil od njega znano sliko »Deklica, prihajajoča iz kopeli«.

Degas je priporočal svojemu žiljardje-piscu Pollardu, naj se že oženi. Pollard je nekaj časa molčal, nato pa je vprašal slikarja, zakaj ga sili v zakon, ko je vendar sam ostal samski. Nato mu je Degas odgovoril: »To je pa nekaj čisto drugega. Vidite, vedno sem živel v strahu, da bi utegnili dobiti ženo, ki mi bo govorila: To si prekrasno naslikal. Zato se nisem oženil.«

Follard omenja v svojem življenjepisu Degasa naslednjo ljubko anekdoto: Degas je v mladih letih naslikal študijo za noge. To sta bili nogi neke mlade plesalke pod odejo. Študijo je poklonil modelki. Trideset let pozneje se je spomnil te študije in si jo je zaželel. Poiskal je nekdanjo modelko, ki je bila medtem postala žena nekemu slikarju in je že tudi obdovela. Po svojem možu pa je podedovala zanimanje za slikarstvo, v katerem se je tudi sama udeleževala kot diletantka.

Degas je vdovi dejal: »Prosim te, vrni mi sliko. Namestu nje si v mojem ateljeju poiščeš poljubno drugo stvar.« Vdova je odgovorila: »Od srca rada, samo počakaj, da ti povem nekaj. Prinesli so mi s trga krasen šopek redkvic, ki so me silno mi-

Vera Menčikova

Vera Menčikova, svetovna prvakinja v šahu, je pred kratkim premagala v nekem angleškem turnirju tri Angležinje: Wheelwrightovo, Pricevo in Gibsonovo. Dobila je proti njim vse partije.

Menčikova, ki je najboljša šahistka sveta in se je učila šaha pri madžarskem mojstru Maroczyju, je edina dama, ki se je smela udeležiti velikih šahovskih prireditiv v Karlovi Varah, Londonu in Hastingsu. Vse turnirje je absolutirala z dobrim uspehom. Trenutno vodi šahovske tečaje v neki londonski trgovski hiši. V bližnji bodočnosti obišče Menčikova naš Maribor, Avstrijo in Češkoslovaško. Povsod se bo udeležila šahovskih prireditiv.

Kriza na Angleškem pojema

V zadnjem času kažejo angleške statistike, da se je precej pomnožila poraba porterskega vina. Nasprotno pa je začel nazadovati konsum žganja. Angleški časopis »Tit-Bitec« piše v zvezi s temi ugotovitvami, da so imele spirituoze gotovo namen ljudi podžigati v hudih gospodarskih časih, ki so vsaj na Angleškem minuli. Poraba porterja svedoči tudi, da se polagoma vrača mir in zadovoljnost med angleške državljanke. »Prosperity« je zopet na obzoru.

Slični znak vidi imenovani časopis tudi v dejstvu, da se stalno večja konsum svile. V Ameriki se je ta konsum od lanskega novembra dvignil za 40 odstotkov. Angleški tisk z veseljem ugotavlja, da se dviga tudi poraba čokolade in drugih slaščičarskih izdelkov. Iz vsega tega sklepajo, da so najhujši časi krize že za njimi.

Radio „po želji poslušalcev“

Ljubljanska oddajna postaja si v zadnjem času privoščuje »oddajanje plošč« — po želji poslušalcev, kakor pravi v svojih programih, najbrž po ameriškem vzgledu. Toda v Ameriki je stvar malo drugačna. Tam uporabljajo radio oddajne postaje izum inž. Nevila Hopkinsa (na sliki), ki omogoča poslušalcem neposreden stik s postajo. Po napovedovalčevih vprašanjih osvetljuje poslušalci s pritiskom na razne gumbje v sprejemnem aparatu posamezne žarnice v različnih barvah v oddajni postaji in tako sporoče svoje želje. Ko homo imeli tudi pri nas Hopkinsov izum, ne bo konec samo raznih plošč, ampak tudi raznih »revljalnih kritikov« in sličnih psevdogromovnikov, ki se silijo danes v ospredje.

kale za slikanje. In ker nisem imela pri roki drugega platna, sem preplekala tvojo študijo nog.« Degas je obupno pogledal in milo zastokal: »Tak pokloni mi vsaj te redkvice!« Toda o žalost! Redkvice so bile že davno prodane in še danes iščejo francoski trgovci z umetninami tihotajce z redkvicami, pod katerimi se skriva Degasova študija ženskih nog...

NEKAJ ZA VSE

Kri črnca v najbolj vročem ravniškem pasu ni niti za desetinko stopnje toplejša od krvi Eskima na ledenem severu.

★

Ce ima ženska tuberkulozo v grlu in je noseča, ima zdravnik objektivno pravico, da takoj prekine nosečnost.

★

Opazovanja kažejo, da zdrav človek v eni sami noči dvajset do pet in dvajset krat mneja svojo lego.

★

Namestu jedilne sode vzameš lahko za konico noža kemično čiste krede. Učinek je isti.

★

Hipokrat ni bil zdravnik v današnjem pomenu besede. Njegova veličina je v tem, da je bistveno opazoval potek bolezni in učinke zdravlil.

PRAVKAR IZBILA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVILJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PRIOBUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slikana ovitku: ELO JUSTIN: POLJSKA NARODNA NOŠA (Slika iz poljskega življenja, ki ga slika Mickiewicz v Panu Tadeuszu)

Naslovna slika: ELO JUSTIN: A. MICKIEWICZ (lesorez)

Prof. Stanko Bunc:

ADAM MICKIEWICZ

Oris njegovega življenja in dela

PAN TADEUSZ

Besede v proslavo njegove stoletnice

SLOVENEK M. ČOP O A. MICKIEWICZU

MICKIEWICZ IN JUGOSLOVANI

Priložnostni literarno-zgodovinski očrt

PREVODI V SLOVENSČINI

NEKAJ SRBSKOHRVATSKIH PREVODOV

LITERATURA O MICKIEWICZU

NAŠI POLJSKI VIRI

Dr. Anton Debeljak:

MICKIEWICZ PRI JUGOSLOVANIJI

SLOVANSKI STUDIJ V ZEDINJENIH DRŽAVAH

Adam Mickiewicz:

GORA KIKINEIS

Ivan Cankar:

SVEČANOST V VARŠAVI

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, ter stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din, Posamezni zvezki se dobivajo po 2 Din.

TELEFON št.: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Pet let v sibirskem morju

Samotno življenje ruske znanstveno-politične kolonije na Wranglovem otoku

V kratkem bodo izmenjali rusko naselbino, ki je v velikih mukah odrezana od civilizacije preživela pet samotnih let na Wranglovem otoku na dalekem sibirskem severu. Kolonija je štela samo deset duš. Njena naloga je obstojala v tem, da je pazila na okolnosti, ki bi utegnile odkriti trgovsko pot skozi Ledeno morje, kar je že dolgo cilj ruske vlade.

Kolonija je bila vseh pet dolgih let na svoji postojanki. Samo zdaj pa zdaj je priletelo v njeno bližino kakšno letalo. To je bilo vse, kar je imela od sveta. V prvem času je skrbel za zvezo s svetom vsaj radio, ki pa se je pred dvema letoma pokva-

ril. Čeprav je bila naselbina dobro založena z živili, vendar je trpela njena desetorica grozne muke zaradi popolne izolacije. Ledolomilec »Čeljuskin« je hotel na jesen izmenjati mostovo, toda preden je prispel na cilj, se je razbil in potopil v ledenih masah.

Takrat je ruska vlada poslala na Wranglov otok letalo z nadomestnimi zdravili in živili. Poleg tega je prejela kolonija tudi nove dele za radioapar, ki je kolonistom v zapuščenosti oddaljenosti oznanil veselo vest, da je ledolomilec »Krasin« na poti k Wranglovemu otoku in da bodo kolonisti v kratkem izmenjani in odrešeni.

Naduha ali astma

je zelo trdovratna bolezen, ki ji šolska medicina ne more do živega

Podoba je, da je prav naduha ali astma postala v zadnjih letih vse čedalje bolj razširjena. Strokovnjaki vidijo v astmi nekakšen krč najfinjših mišic v malih pljučnih bronhijah, krč, ki zoži in zapre bronhije ter zapira pot zraku v dihalo. Najnovejša tolmačenja astme pravi, da nastajajo nadušljivi napadi zaradi preobčutljivosti nasproti nekim proteinom (beljakovini). Farmakopija skuša na tej podlagi določiti nova sredstva za lajšanje bolečin, dosežanja njena prizadevanja so zelo velika, uspehi pa prav piči.

Akutni boleči astmatični napad se da premagati z vbrizganjem astmolizina (adrenalina plus pituitrina); nekaterim denejo dobro tudi cigarete. Mnogi si pomagajo tudi z inhalacijami in z razprševalci, v katerih je pomešan kokain z adrenalinom in atropinom.

Vse to pa omaga le trenutno in astmatik dobro sori, če se okrepi v času, ko je prost astmatičnih napadov. Priporočljivo je kure z jodom in apnecem. Nekaterim pomagajo tudi dihalne vaje, štetje, brenčanje, pnevmatične celice. Celotna hidrotarapija, diatermija in obsevanje prsnega koša z Röntgenovimi žarki so pokazali dobre posledice. Največ pa pomaga astmatikom sprememba zraka. Najbolj jim koristi običajno višinski zrak, kajti skoro vsak astmatik ima svojo »individualno klimo«.

Specialisti, ki se bavijo z astmo, so si tudi izmislili desinsibilizirajočo postopek. Samo v glavnem si še niso na jasnem: ka-

teri protein je prav za prav vzrok nadušljivih krčev? Večina bolnikov, tudi takih, ki izvrstno opazujejo sami sebe, ne zna pojasniti tega vprašanja, če ga jim zastavi zdravnik. Poskus iskanja škodljivega proteina pa je zelo dolgotrajen in mučen, poleg tega pa se zelo nezanesljiv. Celotna v primerih, ko bolnik ve, da pride do napada v gotovih okolnostih, je postopek za desinsibilizirajočo zelo težek. Manjkajo namreč potrebni podatki, ki jih je mogoče dobiti le v praksi. Leeuwen je priporočil celo injekcije tuberkulina proti astmi, toda uspehi se niso posebno obnesli.

Prav tako je odpravljala avtoavakcinacija. Bakteriološki zavodi so v nekaterih primerih napravili iz astmatikovega izmečka snov, ki se je vbrizgavala bolniku v primeru napada pod kožo. Metoda je v polovici primerov odpravljala, v posameznih primerih je dosegla delno izboljšanje, v najredkejših primerih pa so napadi zginili za daljšo dobo.

SPORTNE in VETRNE JOPIČE

hajajo oblike, lahke oblike iz volne, freesa ali platna bouret itd. nudi po najnižjih cenah tvrdka

Drago Schwab

Ljubljana, Aleksandrova cesta.

V „Dolini meseca“

Vdova pisatelja Jacka Londona, avtorja mnogih del, napisanih v kalifornijski »Dolini meseca«, kjer je vdova uredila nekakšen prirodni muzej s spomini na svojega slavnega moža

Konec lohneške pošasti

Pariški »Matine« poroča iz Skotske, da so ribiči iz Invernesshira pri Loch Nessu ubili osem m dolgo pošast. Neki otčivdeci pravi, da ima žival krokodilasto glavo, dolgo kačasto truplo, na čelu pa eno samo oko. Zgornji del trupa je pokrit z grivasto dlako.

Komisija, ki je pošast pregledala, jo je tudi fotografirala in poslala prvi posnetek Britskemu muzeju v London. V angleški prestolnici domnevajo, da je lohneška pošast ubita in definitivno odstavljena iz kovačnice za senzacije, s katerimi se je doslej okoriščal ameriški, a tudi evropski tisk.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ:

da so po poročilu »Daily Mail« v Rusiji odprli 60 novih letalskih šol;

da se je vpisal bivši svak nemškega razesarja Viljama, Aleksander Zubkov, v belgijsko mornarico. Potikal se je tri mesece brez denarja po Bruslju, nato se je odločil za pomorsko življenje.

ANEKDOTA

Rachel, slovita francoska igralka, ki si je stekla velikanske zaslugе za obuditev klasične tragedije v Franciji, je nekoč pisala Aleksandru Dumasu:

»Dragi prijatelj! Pridite jutri opoldne k meni. Ne boste se zabavali, kajti nisem interesantna ženska. Imam pa dober spomin in zaradi njega vam lahko postane obisk pri meni zelo interesanten.«

VSAK DAN ENA

Pasja hrana

»Kaj lovi vaš pes tudi podgane?«
»Tudi. In če hočete, vam lahko pomaga celo pri jedi iz vašega lonca.«

SPORT

Start Ilirije
v državnem prvenstvuV nedeljo na Stadionu
Gradjanski (Zagreb) : Ilirija

Po lepim zmagah na zelenem polju in trdih borbah za zeleno mizo, ki so stale klubovo vodstvo ogromno truda, energije in gromotnih sredstev, se je Iliriji končno vendarle posrečilo priti v ligaško tekmovalno, kjer bo poleg Primorja zastopala slovenski in ljubljanski nogomet.

Ilirija se je za to tekmovalno vesno pripravljala, čeprav ji je sportno-politična borba za vstop v lige zavzela najboljši delavce. Njena oslabljena enajstotica se je dobro zavedala, da brez uspešnega nastopa v poudarjenem prvenstvu za njo ni mesta v ligaškem tekmovalju. Brez svojih najboljših moči si je kljub mnogim oviram osvojila poudarjeno prvenstvo in s tem vstop v državno ligo. Kako se bo borila, bomo videli prihodno nedeljo. Njen položaj ni baš rožnat, toda prepričani smo, da bo s svojo tradicionalno poštenostjo z uspehom nastopila tudi v tem tekmovalju, čeprav ne bo smela v te borbe s svojimi najmočnejšimi igralci.

Njen prvi nasprotnik bo zagrebški Gradjanski, ki je našemu občinstvu dobro znan. Njegovi nastopi so vselej privabili na igršče rekordno število gledalcev in so bili privlačnejši kot nastopi najbolj renomiranih jugoslovanskih moštvev. Gradjanski je zopet v visoki formi, njegova ožja obramba z Bratulićem, Hüglom in Rajkovićem ter Premiom kot srednjim krilcem je brez dvoma najjača v državi. Tekma obeta veliko in napeto borbo, za katero vlada ogromno zanimanje v Ljubljani in tudi po deželi. Pričakuje se rekorden obisk, ker pride s »purgirke« velika številka zagrebških navijačev; prijavljenih pa je tudi mnogo skupin iz naše province, ki pridejo z avtobusi in železnico.

V predigri bo najbrže nastopila rezerva Gradjanskega proti renomiranemu B. moštvu Ilirije.

V nekaj vrstah

JNS je na torkovi seji med drugim obravnaval tudi definitivno uvrstitev poudarjenih vrstov v posamezne skupine za drž. prvenstveno tekmovalno. Po teh sklepih je ljubljanska Ilirija dokončno uvrščena med klube, ki sodelujejo v državnem prvenstvu in so potemtakem postali brezpredmetni vsi protesti in sklepi, ki so se nanašali na to vprašanje. O zadevi so se na dolgo in široko razpisale tudi včerajšnje »Novosti«, ki gledajo na spor kot »tretji«, ki nimajo interesa, dasi članek sam tega baš ne kaže kreveč prepričevalno. Seveda bosta v Ljubljani še nadalje ostala dva tabora s »tretjimi«, ki za to nimajo interesa.

Odlično uspelo gostovanje
lahkoatletov »Primorja«
v Bukarešti

Po malem neuspehu lahkoatletске reprezentance Ljubljane v Beogradu, ki ga je povzročila slaba fizična kondicija večine tekmecev zaradi spremembe klime in prehrane kakor tudi zelo slabe in neprimerne tekmovalne naprave, na katere niso našli lahkoatletski navijači, je del ljubljanske reprezentance, ki so ga tvorili atleti Primorja, ostal v Beogradu, da počaka na drugi del klubove garniture zaradi skupnega odhoda v Bukarešto.

Petdnevno bivanje v Beogradu je 12 članov broječi del ekipe Primorja izrazil v polni meri za dvignjenje duševne in telesne kondicije; dva ostra treninga, celodnevno počivanje in dobra hrana so napravili, da se je kondicija pri nastopu v Bukarešto pri vseh atletih dvignila za veliko odstotkov. Pričajo odlični rezultati.

V četrtek se je ta del ekipe po ugodnem in zanimivem potovanju po Dunavu do Pančeva z ladjo in preko Bečkereka do Dragutinova z vlakom srečal s 6 atletov broječim drugim delom, ki ga je pojačal odlični metalec Jugoslavije iz Beograda, Nikola Kleut.

Na naši obmejni postaji Velika Kikinda smo doživeli na tej krasni turneji prvo prijetno iznenađenje. Pričakoval je Primorjaše kot delegat rumunske atletske in boksarske federacije, advokat g. Savescu, stari znanec Primorja še od zadnjega bivanja Rumunov v Ljubljani pri teku Uedi-njenja. On je potem bil duša vsega legeja,

Na isti seji je bil končno likvidiran tudi znani incident med BSK in Hajdukom v Splitu. JNS je sklenil ukiniti suspenz nad BSK, češ da ni kriv in je ravnal v silobranu. Kaznovani so ostali samo trije igralci, in sicer Stevović z 1 mesecem ter Tirnanić in Glišović s po 3 tedne.

Za nedeljske drž. prvenstvene tekme so določeni naslednji sodniki: za Sarajevo (oba dni) Ames, za Novi Sad A. Kujundžić, za Beograd Minković (BSK - ZSK) in Andre (Bask - Gradj.), za Skopje Aranđelović, za Zagreb Pevalek, za Osijek Rosenfeld ter za Ljubljano Rad. Zivanović. Vse tekme se morajo pričeti ob 17.15. Delegat JNS za Ljubljano je biv. predsednik LNP Rybač.

Beogradska Jugoslavija je na povratku iz Carigrada v torek igrala proti sofijski Slaviji in zmagala z 1 : 0 (0 : 0).

Plavačev dunajskega »Oesterr. Vaterlaendischer Sportklub« (bivšega WAC), s katerimi je bila v pogajanjih ljubljanska Ilirija, ne bo v Ljubljano. Ilirija se pogaja zdaj s sušaško Viktorijo.

V predigrah za Davisov pokal 1935 je — kot znano — Jugoslavija dobila za nasprotnika Španijo. Naša teniška zveza je glede na to, da bodo te igre v Zagrebu, predlagala Špancem termine 28. do 30. t. m. Ker Španci dozdaj še niso odgovorili, je zelo verjetno, da bodo te važne teniške igre odgodele.

Tekme za veslaško prvenstvo države, za katere je prijavilo udeležbo 8 klubov, bodo prihodno nedeljo v Beogradu. V največ točkah bodo nastopili veslači beogradskega veslaškega kluba »Beograd«. V tej panogi smo seveda pri nas še daleč kot v povojih, ker pač nimamo pravih veslašev in tudi ne dovolj zanimanja!

Službeno iz LNP. Drevi ob 20.30 seja upravnega odbora LNP v tajništvo LNP, nebotičnik, IV. nadstropje. Prosim, da se seje gotovo udeležijo gg.: Kuret, Kralji, Stanko, Novak, Logar, ravn. Šetina, Jugovec, ing. Debelak, Buljević D., Kačar, Petrić, Malovrh, Ciglar, Slamič, Skalar, Slanovec, Mrzelj, Dorčec, Kern D. — Dr. Kosti, s. r. predsednik.

SK Ilirija (nogometna sekcija). V nedeljo je treba za organizacijo rediteljske službe okrog 20 starejših oseb, ki bodo vestno skrbele za red na igršču. Zato vabimo takšne, naj se javijo v petek popoldne od 14. do 15. in zvečer od 20. do 21. pri g. Pfunderju v kavarni Evropi oziroma na igršču.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Zaradi gostovanja v soboto in nedeljo v Celju danes od 17.30 dalje strogo obvezen trening za prvo moštvo.

ZSK Hermes (uprava igršča). Drevi ob 20. seja odbora uprave igršča pri Belicu. Vabijo se zaradi poročil Sterle, Habicht in Sernee.

SK Slavija. Danes ob 16. morajo biti na igršču Reke: Pešl, Pogačnik, Sofoščić, Gaspari, Gestrin, Bevc, Smolnik, Zgonc, Anke, Pogačar, Kotušek, Walla; ob 18. pa prav tam: Orehek, Eržen, Müller, Aljančič, Fajan, Drnovšek, Škrl, Cimperman, Stopar, Osabnik, Lšek, Kržan, Baumgartner. Vsi točno! Jutri ob 19.30

kar je bilo nudeno atletski ekipi »Primorja« za časa bivanja v Rumuniji do povratka v domovino.

Drugo prijetno presenečenje je v četrtek zvečer čakalo na ekipo na obmejni rumunski postaji Zombolji. Pričakoval nas je poseben letni spalni vagon rumunskih državnih železnic, ki ga je brezplačno stavila na razpolago naši ekipi za časa vsega večdnevnega bivanja generalna direkcija državnih železnic in ki so ga počitka željni atleti z največjim veseljem takoj zasedli.

Po dobro prespani noči do Bukarešte je ekipa Primorja na krasni glavni postaji doživela sprejem, kakor ga ni bila pričakovala niti v sanjah.

Ves kolodvor v jugoslovanskih, češkoslovanskih in rumunskih zastavah. Gromke koračnice železničarske godbe, ki je edina ogromne železničarske sportne in kulturne organizacije (Asociatia Generala Sportiva si Culturala C. F. R.) s centralo v Bukarešti, ki ima podružnice po vsem rumunskem teritoriju in šteje preko 100.000 članov. Nadalje je bilo na kolodvoru veliko število sportnikov vseh bukarštanskih sportnih klubov: predvsem C. F. R., Viforul Dacia, As. Sp. Granicerul, telesne garde kraljeve; zastopniki našega poslanstva, med njimi: poslaniški tajnik g. Novak Popović, ki je prinesel pozdrave bolnega ministra g. Colaka-Antića, predsednik jugoslovske kolonije, g. Mihajlo Gavrilović, podpredsednik rumunske lahkoatletске federacije g. Neagu Boerescu, ki je izrekel Primorju dobrodoščilo, zaželel prijetno bivanje v Bukareštu v imenu vseh rumunskih sportnikov in izročil krasno kito cvetja vodji ekipe, nadalje generalni tajnik rumunske boksarske federacije g. Antoniu,

strogo obvezen sestanek vseh nogometašev v posebni sobi kavarnar »Evropce« zaradi nedeljskih tekem.

Smučarski klub Ljubljana vabi članstvo, da se v čim večjem številu udeleži pogreba pokojnega člana dr. Janžeta Novaka v petek ob 7. z Linhartove ulice št. 20.

Rudnik, ki dolguje rudarjem
in uradnikom 3,220.557 Din

Raška, 17. julija

V rudniku Jarandol v vasi Boljcevci pri Raški, ki je last znane podjetniške tvrdke Milan Savić in sinovi iz Beograda, že nekaj dni počiva delo. Podjetje je sreski oblasti javilo »stavko« v svojem velikem rudniku, a to ni nekaj takega, kar se na splošno razume pod tem imenom. Okrog 800 rudarjev ni zapustilo delo zaradi mednega spora ali pa zaradi tega, ker ni dovoljno s to ali ono točko delovnih pogojev in dogovorov, temveč samo zaradi tega, ker so vsi tako sestradani in izčrpani, da ne morejo več delati. Podjetje dolguje namreč svojim rudarjem in nastavljenem že 3.220.557 Din na krvavo zasluženih mezdah in plačah. Med rudarji je mnogo takih, ki že nekaj let niso prejeli svojih zaslužkov in jim tako podjetje dolguje že po 60, 55, 40, 30, 25, 12 in po 10 tisoč dinarjev. Ko so čakali na izplačilo zaslužkov, obljubljenih od tedna do tedna in od dneva do dneva, so s svojimi rodbinami živeli v največji bedi in zadložili so se povsod, kjer je bilo le mogoče. Ko niso nikjer več dobili živeža na dolg in ko jih je stradanje popolnoma izčrpalo, so zapustili rove.

Naj nam plačajo, kar smo krvavo zaslužili, pa bomo spet delali. Brez belica in lačni ne moremo več delati.

Tako so govorili po vrsti vsi rudarji predstavnikom Delavske zbornice iz Beograda, ki je zaradi nenavadne stavke v rudniku sklicala anketo, in so bili povabljeni tudi zastopniki oblasti. V rudniku so se mudili te dni tudi odposlanci ministrstva za gozdove in rudnike in tudi njim so rudarji tako popisali svoj obupni položaj. Pred rudniško kantino so se zbrali vsi rudarji s svojimi rodbinami in so soglasno izjave rudarjev in njihovih rodbinskih članov najboljši porok, da je delo v velikem rudniku ustavila lakota, ki je posledica zadržavanja zaslužkov. V električni centrali in pri črpalkah, ki črpajo vodo iz rogov, rudarji sicer še delajo, a bodo primorani pustiti tudi to delo, če jim podjetje ne izplača zaslužkov.

Vsem je nerazumljivo, zakaj podjetje pridnim delavcem ne izplača mezd. Položaj rudnika ni niti malo slab. Premog prodajajo kar najbolje in, kakor uradniki sami priznajo, niso mogli niti toliko producirati, kolikor bi bili lahko prodali. Tako je bilo poprej, ko so se skromne mezde še kolikor toliko v redu plačevale, in tako je tudi vse do zadnjega, ko so mezde že toliko časa na dolgu. Povprečno je dal rudnik dnevno po 25 vagonov premoga in vse, kar je bilo oddano, je v glavnem tudi že davno plačano od države in od privatnih odjemalcev. Kje so potem tolike vsote za prodan premog? Za rudarje in uslužbence rudnika jih pač ni.

Na račun neizplačanih mezd so rudarji dobivali iz podjetniškega skladišča živila.

inž. Lazarescu, predsednik tehničnega odbora lahkoatletске federacije, g. Popovici predsednik lahkoatletске podzveze v Bukareštu in drugi. Vsem se je v našem jeziku zahvalil vodja ekipe Savo Sancin.

Takoj je vpadlo v oči veliko zanimanje, ki vlada za gostovanje atletov Primorja v Bukarešti, kajti vsi dnevniki in sportne revije so zadnje dni prinisale krasne reklamne članke in slike, veliki plakati, izobešeni po vsej Bukarešti, so pa vsakega pasantja opozarjali in vabili na veliki lahkoatletski dogodek.

Takoj po prihodu v hotel se je tričlanska deputacija atletov Primorja podala na poslanstvo, da se pokloni velikemu prijatelju jugoslovanskega sportnega gibanja, g. ministru Colaku-Antiću; žal ga je bolezen tako prikovala v posteljo, da deputacije ni mogel sprejeti; bila pa je gost vsega poslaniškega ošobja z g. svetnikom g. Andrejevićem na čelu, s katerim je v prijetnem razgovoru ostala zelo dolgo.

Neutrudljivi organizator gostovanja Primorja g. Savescu je pripravil krasen program bivanja.

V petek popoldne si je ekipa ogledala sijajno sportno razstavo, ki je razdeljena v več paviljonih O. N. E. F. (Office Nationale Education Fysik), ki priča o velikem organizacijskem delu in napredku rumunskega sporta v vseh panogah.

Mogočen stadion je napravil na vse atlete močan, nepozaben vtis. Tekmovalne naprave so odlične! Nogometno igršče internacionalnih dimenzij je gladko kakor biljard in poraščeno s fino, gosto in enako visoko angleško travo.

(Dalje prihodnjič)

O teh živilih pa so se vsi rudarji pred čišni anketo izjavljali takole:

Zivila v rudniškem skladišču so draga, nekatera so dražja kakor v Beogradu, kakovost pa je zelo slaba.

Enako se godi rudarjem tudi v rudniku Bogovini, ki je tudi last iste velike podjetniške tvrdke.

Iz šoštanja

Š— Zvezna strelska družina Ravne — šoštanj pridelil 12. avgusta ob 10. na glavnem trgu v šoštanju veliko tombolo, popoldne pa tekmovalje za lokalno strelsko prvenstvo na strelišču v Ravnah. Društva se naprošajo, da na ta dan ne prireajo veselice.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavina. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

18. julija
Ljubljana 7, 761.5, 16.0, 81, 0 3, —, —; Ljubljana 13, 759.7, 23.7, 63, 83, 6, —, —; Maribor 7, 760.7, 17.0, 60, NW2, 7, —, —; Zagreb 7, 760.8, 20.0, 70, E1, 9, —, —; Beograd 7, 757.6, 17.0, 80, W2, 10, 1.0, dez; Sarajevo 7, 760.8, 16.0, 90, mirno, 10, —, —; Skopje 7, 757.6, 19.0, 80, N1, 10, 0.0 dez; Split 7, 758.9, 23.0, 60, NE2, 5, —, —; Kumbor 7, 756.9, 22.0, 70, N1, 9, 2.0, dez; Rab 7, 760.3, 22.0, 50, N4, 0, —, —; Temperatura: Ljubljana 26.0, 14.0; Maribor 24.0, 16.0; Zagreb 27.0, 19.0; Beograd 21.0, 16.0; Sarajevo 23.0, 14.5; Skopje 29.0, 19.0; Split 29.0, 21.0; Kumbor —, 20.9; Rab —, 19.0.

Splošen pregled vremena 18. t. m.: Anticiklon nad Srednjo Evropo polagoma slabši. Depresijsko stanje vlada nad vzhodno Evropo. Ciklon iz Islandije se polagoma širi proti Evropi. — V Jugoslaviji prevladuje oblačno vreme, v vsej državi razen Primorja. Kraljevni dež v dravski, savski in dunavski banovini. Temperatura je nekoliko porasla. Minimum Ljubljana 14, maksimum Omišalj 30 stopinj.

KNJIGOVODINJA

bilanc. (kart. sist.)

perfektna v srbohrvatskem, nemškem jeziku in vrla stenotipistka se išče. Ponudbe z navedbo referenc in zahtev na oglašni oddelek »Jutrac« pod šifro »Neodvisna/120«. 6440

Radio

Četrtek, 19. julija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Mali jazz — Vojak in Bibi Prelovec. — 18.30: Tipi žene v romanih Turgenjeva (Topolovec Marja). — 19: Plošče po željah poslušalcev — 19.30: Recitacijski večer ge. Nade Oberignerjeve. — 20: Prenos operete iz Beograda. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Debussy: Nocturno (reprodukcija).

Petek, 20. julija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Vojaske zgodbe na ploščah. — 18.30: Izleti za nedeljo (društvo Krka). — 19: Potek sportnikovega dne (Ivo Zor). — 19.30: Druga reportaža: Po Savi in Donavi (F. Delak). — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Valčki in polke na ploščah.

BEograd 18.30: Slovenske pesmi. — 19.30: Plošče. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22.10: Plošče. — 23: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Štiričrtna klavirske skladbe. — 20.30: Orkester. — 21.30: Moški pevski kvartet. — 22.15: Plesna glasba. — PRAGA 19.10: Saksafon. — 20.35: Poletni večer. — 21: Orkester. — 22.15: Češke plesne pesmi. — BRNO 19.10: Lisztove skladbe. — 20.35: Program iz Prage. — VARŠAVA 20.33: Orkestralni m zborovski koncert. — 22.20: Plesna muzika. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 18.10: Pesmi. — 20.25: Koncert solistov. — 23: Pesmi za bariton. — 23.50: Plesna muzika. — BERLIN 20.15: Orkester in orgle. — 21.40: Koncert iz Londona. — 22.50: Iz nemških oper. — KÖNIGSBERG 20.15: Program iz Berlina. — 21: Operni orkester. — 22.30: Lahka in plesna glasba. — MCHLACKER 20.15: Prenos iz Berlina. — 21: Radio epos »Himalajac«. — 22: Moderna glasba. — 23: Orkester. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17: Ženski pevski kvartet. — 18.45: Plošče. — 20: Orkestralni koncert. — 21: Zabaven program. — 22.30: Plesna glasba. — 23: Ciganska kapela.

Specijalni

KIS

za vlaganje kumaric, kakor tudi brezplačne navodilo dobite v drogeriji

R. Hafner

Šiška, Celovška cesta št. 61.

NAVDUŠENJE vzbuja naravna
kamilčna krema „KAMILA“

lekarnarja Oblaka zaradi čudovitih lepotnih in zdravilnih uspehov. Edino zanesljivo sredstvo proti lišajem, izpuščajem, abscesom, vročnim izpahom, gubam in sličnim nakazam. — Poskusite eno samo škaflico za nego kože doma, pri sportu, pri britju, pri sončenju. — V lekarnah in drogerijah škaflica 10 Din. — Glavna zaloga za Ljubljano: Foto-parfumerija »Venus« pred pošto. Izdeluje in razpošilja: Lekarna Mr. Jože Oblak, št. Vid nad Ljubljano.

Odšla je k Vsemogočnemu po plačilo za vso veliko ljubezen in požrtvovalnost naša najboljša žena in mamica, gospa

Emilija Modic roj. Virk

soproga višj. sod. oficijala

po dolgi in težki bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajočo.

K zadnjemu počitku jo spremimo v petek, dne 20. t. m., ob 4. uri popoldne k Sv. Križu. Truplo bo blagoslovljeno ob 9. uri v Krškem in nato prepeljano v Ljubljano. Maša zadušnica se bo brala v tukajšnji župni cerkvi.

Krško, dne 18. julija 1934.

LUDVIK, soprog; ANCI, OLGA, učiteljci, DANA, učiteljčnica, hčerke.

Kortni pogrebni narod
Občina Ljubljana

Tužna srca naznamjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da nas je danes, dne 18. t. m., ob ¼ 4. uri zjutraj po kratki, mučni bolezni za vedno zapustil naš nadvse iskreno ljubljani oče, sin, brat, svak, stric, gospod

dr. Janže Novak

odvetnik i. t. d.

Truplo blagopokojnega prepeljemo v petek, dne 20. julija 1934. po blagoslovitvi pred hišo žalosti, Linhartova ulica št. 20, ob 7. uri zjutraj v rodni kraj Notranje Gorice na tamkajšnje pokopališče.

Prosimo tihega sožalja!

Ljubljana, Notranje Gorice, dne 18. julija 1934.

RAJKO in JURČEK, sinova; MARIJA NOVAK, mati; bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

6441

Braz poudarjena svetlost

Naš srčno ljubljani, predobri soprog, papa, brat, stric, tast in svak, gospod

Herman Hrovath

knjigotržki ravnatelj v p.

nas je danes ob 12. uri popoldne po dolgem, mukepolnem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajočo, star 57 let, za vedno zapustil.

Pogreb predragega bo v četrtek, dne 19. t. m., ob ¼ 5. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v petek ob 7. uri.

Šoštanj, dne 17. julija 1934.

KAROLINA roj. KOPUSAR, žalujoča soproga; ING. HERMAN, DR. HERBERT, sinova; ERNA pl. BEYEN roj. HROVATH, MARIJA, hčeri; ANITA HROVATH roj. SKAZA, snaha; TENN pl. BEYEN, graščak, zet; IVANA KONČAN roj. HROVATH, MIMI KOLLER roj. HROVATH, sestr; JOSIP HROVATH, trgovec, HUBERT HROVATH, višji sodni uradnik, brata.

6439

L. Wolff:

Garragan

Roman

Singa je vzdihnil. »Na to sem tudi že mislil, gospod baron.«
»Torej Bog z njo!«
»Bojim se le, gospod baron, da za to sobo še ne dobiva tih sto dolarjev.«
»Misliš, da ne? Seveda. kaj pa razumem o kupčiji s pohištvo. Ogledoval je sobo z vseh strani. »Prav za prav je pa lepa obednica, jeli? In prijetno je bilo tu, ali se spominjaš? Tu je sedel moj oče, tu moja mati, tu pa moja žena. In časih smo se smejali do solz, in vina je steklo obilo. Zdaj pa praviš, da vsa ta šara ni vredna tih sto dolarjev?«
»Bojim se, da ne, gospod baron.«
Garragan je strmel po sobi. Spomini so ga z vročimi iglami zbadali v srce.
»Lahko bi prodala še budoar gospe baronice. Za obe sobi gotovo dobiva tri sto dolarjev.«
»Misliš?«
Stopila sta v budoar.
Garragan se je zdrnil. Ali ni sedela Glorija na tenkonogi, svetlo-svijeni zofi in se mu smehljala?
»Kako mislite o tem, gospod baron?«
Garragan se je zdrnil.
»Kar prodaj, dobri Eweding, kar prodaj!«
Mala vinarna je bila že odprla svoj »vrt«. Mize so stale na cesti,

50

grmovje jih je skrivalo očem ljudi, ki so hodili mimo, nizko viseča plahta jih je varovala sonca, ali — kotičkov tu ni bilo, in prijazne namizne svetilke z rdečimi senčniki jih niso mogle popolnoma nadomestiti. Zato je bil vrt dokaj prazen, ker so se prave zaljubljeni dvojice tudi ob najbolj vročih poletnih večerih rajši zatekale v dvorano z njenimi mnogimi kotički, da so mogle bolj nemoteno šepetati. Nikolina in Garragan sta sedela na vrtu.
»Ali naročiva bavo, Nikolina?«
»Čemu ta razpisnost?«
»Prvič v slovo, drugič zato, ker znam mešati izvrstne bave — dar, ki sem ga podedoval po očetu in ki mi ničemurnost veleva, da vam ga pokažem — oh, kak strašen stavek! — in tretjič iz razloga, ki je izgovor vseh alkoikov: Pijmo in veselimo se, zakaj kdo ve, ali bomo jutri še na svetu.«
Nikolina se je nasmehnila. »Takim razlogom se seveda ni moči upirati.«
Poklical je natakarja in z veliko skrbnostjo naročil vse, česar je bilo treba za bavo.
Nikolina je opazovala Garraganov obraz, ki je bil tako razigran kakor še nikoli ne. Vse gube so bile videti uglijene, čelo se je kar bleščalo od odločnosti, usta so bila mehkeje začrtana kakor drugače, oči so svetlo in veselo gledale v svet.
»Danes me presenečate, Garragan. Nikoli vas še nisem videla tako dobre volje.«
»Tak sem zmerom, kadar je kaj dokončanega,« se je zasmejal. »Tudi to je zdaj nekakšna pika. Pojutrišnjem bom že plul po veliki vodi. In prihodnji teder: bo hodil po Newyorku getleman in krošnjari z lahkim motorjem.«
Natakar je prišel in Garragan je jel nekam slovesno pripravljati bavo. Nikolina ga je nekaj časa molče gledala, nato je rekla s pri-

jaznim posmehom: »Držite se pa res kakor kak škof pri slavnostni maši.«
»To mora biti, Nikolina. Kaj bi bili šele rekli, da ste videli mojega očeta! Take dostojanstvene pobožnosti si sploh ni moči predstaviti. Škoti so vobče sirovesni ljudje. Samo drugod po svetu tega ne vedo.«
»Pokusil je bavo in zadovoljen dejal: »All right. Stvar je užitna.«
»Nalji je kozarca in vzklil: »Na vaše zdravje, Nikolina!«
»Na srečno vrnitev!«
»To je odvisno od države Michigan,« je veselo odvrnil, ko je izpil svoj kozarec.
»Ne razumem vas.«
»I nu, povratka nisem vračunal, Nikolina. Toliko denarja ne premorem. A v državi Michigan je toliko avtomobilskih tovorn, da se ta ali ona izmed njih nemara le odloči in kupi Garraganov čudodelni motor.«
»In če bi bila država Michigan tako neumna in ne bi spoznala ogromnega pomena Garraganovega motorja?«
»Potem je tako in tako vse eno. Tedaj tudi povratnega listka ne potrebujem. Kaj bi še tukaj potem? V takem primeru ostanem v obljubljeni deželi Ameriki in pojdem na kako farmo za hlapca ali v kak kino za predvajalca, saj nekaj tehničnega znanja imam, ali se pa vdimam za sandwichmana.«
»Nehajte že,« je nejevoljno poprosila. »Takih neumnosti ne maram poslušati. Vse to so čenče, dragi Garragan.«
Zasmejal se je in v nali kozarca. »Na zdravje, Nikolina! Nikar se ne jezite na najin zadnji večer!«
»Saj se imam za kaj! Kako more pameten človek govoriti take neslanosti!«
»Na preji pijte, Nikolina! Potem se bom zagovarjal.«
Ubogala ga je in pila.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za štiro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštini polnočni na čekovni račun, Ljubljana šte. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 2 Din za štiro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivski pomočnik

mlad, dober delavec, s posredovanjem, po možnosti s konjanskim, dobi takoj službo. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro 17 Din.

Mlaščo kuharico

samoostojno — valjeno po-
pravljeno in drugih go-
spodarskih del, išče samo-
stojno mesto. Ponudbe na
naredbo določajo, na o-
glasni oddelček »Jutra«
pod šifro 17 Din.

Kuharice

posredovanje, z znanjem
nemščine do 35 let stare,
in dokazuje za vsa dela, iz-
vede za službo v Slovenski
gostilni 777. Broun-
ova, dolica dobe premo-
viti. 18897-1

Pletiljo

prejeto in znanstveno, ki
ima ali lahko dobi obet,
hvor stroja, izjem. Naevor
pore oglašni oddelček »Ju-
tra«. 18897-1

Vajenci-ke

Beseda 1 Din. davek 2 Din
za štiro ali dajanje na-
slovov 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Učenko

pridno, zdravo in pošteno,
ki ima primerno šolsko iz-
obrazbo in vnanjo do-
govornost, sprejeto v tje-
rno mehaniko blaga, v
menštem industriji, mesta.
Ponudbe na oglasni oddel-
ček »Jutra« pod šifro 17 Din.
18895-44

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 2 Din
za štiro ali dajanje na-
slovov 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta
133

Aparat za sušenje las

za 150 volz se zelo po-
ma. Naevor v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 18892-6

G. Th. Rotman:

Peter Plavec

in Janko Rjavec potujeta

okoli sveta

18

Za vaško postajo, ob znožju železniškega

nasipa se po dogovoru sešel s prijateljem

Jankom, ki je imel takisto odelo s seboj.

In ko se je četrta ure nato vlak ustavil, sta

se neopredeljena spazila v prazen oddelček.

Hitro sta pustila zavese na tisti strani,

ki je bila obrnjena proti postajnemu hod-

niku, legla v prijaznih in se tako zama-

la v svoji odeli, da sta bila za las podob-

na dvema velikima zavojema.

18

Za vaško postajo, ob znožju železniškega

nasipa se po dogovoru sešel s prijateljem

Jankom, ki je imel takisto odelo s seboj.

In ko se je četrta ure nato vlak ustavil, sta

se neopredeljena spazila v prazen oddelček.

Hitro sta pustila zavese na tisti strani,

ki je bila obrnjena proti postajnemu hod-

niku, legla v prijaznih in se tako zama-

la v svoji odeli, da sta bila za las podob-

na dvema velikima zavojema.

18

Za vaško postajo, ob znožju železniškega

nasipa se po dogovoru sešel s prijateljem

Jankom, ki je imel takisto odelo s seboj.

In ko se je četrta ure nato vlak ustavil, sta

se neopredeljena spazila v prazen oddelček.

Hitro sta pustila zavese na tisti strani,

ki je bila obrnjena proti postajnemu hod-

niku, legla v prijaznih in se tako zama-

la v svoji odeli, da sta bila za las podob-

na dvema velikima zavojema.

Kompletno

fotografiranje

za 30 par za besedo, Din 2.—

Leva 3.5 in zračni na-

stavkom. Interesni, ki

naj javijo svoje naslove

na oglasni oddelček »Jutra«

pod šifro 17 Din.

Zeiss-Ikon

posredovanje, z znanjem

nemščine do 35 let stare,

in dokazuje za vsa dela, iz-

vede za službo v Slovenski

gostilni 777. Broun-

ova, dolica dobe premo-

viti. 18897-1

Pletiljo

prejeto in znanstveno, ki

ima ali lahko dobi obet,

hvor stroja, izjem. Naevor

pore oglašni oddelček »Ju-

tra«. 18897-1

Vajenci-ke

Beseda 1 Din. davek 2 Din

za štiro ali dajanje na-

slovov 5 Din. Najmanjši

znesek 17 Din.

Učenko

pridno, zdravo in pošteno,

ki ima primerno šolsko iz-

obrazbo in vnanjo do-

govornost, sprejeto v tje-

rno mehaniko blaga, v

menštem industriji, mesta.

Ponudbe na oglasni oddel-

ček »Jutra« pod šifro 17 Din.

18895-44

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 2 Din

za štiro ali dajanje na-

slovov 5 Din. Najmanjši

znesek 17 Din.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta

133

Aparat za sušenje las

za 150 volz se zelo po-

ma. Naevor v oglaš-

nem oddelku »Jutra«. 18892-6

G. Th. Rotman:

Peter Plavec

in Janko Rjavec potujeta

okoli sveta

18

Za vaško postajo, ob znožju železniškega

nasipa se po dogovoru sešel s prijateljem

Jankom, ki je imel takisto odelo s seboj.

In ko se je četrta ure nato vlak ustavil, sta

se neopredeljena spazila v prazen oddelček.

Hitro sta pustila zavese na tisti strani,

ki je bila obrnjena proti postajnemu hod-

niku, legla v prijaznih in se tako zama-

la v svoji odeli, da sta bila za las podob-

na dvema velikima zavojema.

18

Za vaško postajo, ob znožju železniškega

nasipa se po dogovoru sešel s prijateljem

Jankom, ki je imel takisto odelo s seboj.

In ko se je četrta ure nato vlak ustavil, sta

se neopredeljena spazila v prazen oddelček.

Hitro sta pustila zavese na tisti strani,

ki je bila obrnjena proti postajnemu hod-

niku, legla v prijaznih in se tako zama-

la v svoji odeli, da sta bila za las podob-

na dvema velikima zavojema.

Zasluziek

Beseda 1 Din. davek 2 Din

za štiro ali dajanje na-

slovov 5 Din. Najmanjši

znesek 17 Din.

Samoprodaja

brozkonkurenčnih predme-

tov, ki so v državi bano- vno rešeni trg. izjemni

osebni. Za prodajo skla-

diška je potrebno 15.000

Din gotovine. Ponudbe s

prilogo marke na Publici-

ties, Zagreb, pod šifro 17

18812-3

Potniki

Beseda 1 Din. davek 2 Din

za štiro ali dajanje na-

slovov 5 Din. Najmanjši

znesek 17 Din.

4.75x19 in 5.00x19

rabljeno avtomobilsko pre-

voznikovo proda. A. Govec,

d. z o. z., Ljubljana, Tyr-

ova, cesta 1. 18896-6

Reform steklenice

za vkuhanje esadja in po-

vrtno, eno leto cenije. —

Cenike zabijavajo od trdi-

ke Lovro Pelovar, Ivanji-

kovo. 18896-6

Trajno zlikano

obleko

izmeta z novim izumom

»odoljke«. Preparat s 10

deseteri. Pošta »Miner- va«, Ljubljana, poštni pre-

dal 74. 18893-4

Posteljo in omare

železnoregova, nova zaradi

gospodu in Metoda prodam.

Val, Vodnikov, št. 19,

Zelena jama. 18892-6

Službe išče

Beseda 50 para davek

2 Din za štiro ali dajanje

naslovov 3 Din. Najmanjši

znesek 17 Din.

Knjigovodinja-

korespondentinja

z vsledno prakso v Sr-

biji in na Hrvaškem. Išče

službo pri večjem

podjetju. Ponudbe na

oglasni oddelček »Jutra«

pod šifro 17 Din.

18104-2

Kuharica

stara 35 let, kolč elat